22 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2001 ՇԱԲԱԹ 236 (2440)

Ազգ

Azg
armenian daily

Ավելի սերտ համագործակցություն Ռուսաստանի եւ Մեծ Բրիտանիայի միջեւ

Դատելով Լոնդոնում երեկ կայացած համատեղ մամլո ասուլիսում վարչապետ Թոնի Բլերի եւ նախագահ Վլադիմիր Պուտինի փոխանակած մտերմական արտահայտություններից, դիտորդները «խիստ բարեկամական եւ արդյունավետ» են համարում Ռուսաստանի նախագահի եւ Մեծ Բրիտանիայի վարչապետի միջեւ կայացած բանակցությունները: Իրենք երկու երկրների ղեկավարները, մամլո ասուլիսում արձանագրեցին, որ ահաբեկչության դեմ պայքարում երկու երկրներն ավելի սերտ են համագործակցելու միմյանց հետ, եւ կիսվելու են այդ ուղղությամբ ունեցած իրենց տեղեկությունները: Նախագահ Պուտինին ակնհայտորեն շատ դուր եկավ վարչապետ Բլերի ակնարկը Ռուսաստանում չեչեն ահաբեկիչների արարքների, դրանց հետեւանքով զոհված մարդկանց մասին: Նա շեշտեց, որ Ռուսաստանը չի կարող հանդուրժել Կովկասում թե Կենտրոնական Ասիայում ահաբեկչական կազմավորումների գոյությունը: Թոնի Բլերն իր հերթին նշեց, որ Մեծ Բրիտանիան պաշտպանելու է Ռուսաստանի թեկնածությունը Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպության անդամության հարցում:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Հետաքրքրությունները Իրան-Հայաստան գազատարի շուրջ մեծանում են

Նախագահի Իրան այցի նախօրեին

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի պաշտոնական այցն Իրանի Իսլամական Հանրապետություն խոստանում է դառնալ այս տարվա ամենակարեւոր իրադարձություններից մեկը, որը, հնարավոր է, փոփոխությունների ու հարաբերությունների նոր մակարդակի սկիզբը կդառնա երկու երկրների միջեւ եւ ողջ տարածաշրջանի համար:

Հայաստանում Իրանի դեսպանատանը մոտ կանգնած աղբյուրներից մեկը տեղեկացրեց, որ Թեհրանում նախատեսվում է 7-8 կարեւոր նշանակության համաձայնագրի կնքում, որոնք էականորեն սերտացնելու են երկու երկրների հարաբերությունները: Ըստ մեր աղբյուրի, ամենակարեւոր խնդիրը, որը կարող է կարգավորվել այցի ընթացքում, երկու երկրների միջեւ այցագրային ռեժիմի վերացման եւ տրանսպորտային միջոցների՝ երկու երկրներ ազատ մուտք ու ելքի համաձայնագրերն են: Դրանք նշանակալիորեն կխթանեն տնտեսական շփումները եւ ապրանքաշրջանառությունը: Կարվի նաեւ երկկողմ քաղաքական հայտարարություն, որի բովանդակության մասին դեռեւս տեղեկություններ չկան, ինչպես նաեւ նախատեսվում է նոր կրթական ծրագրերի համատեղ մշակում: Այս ուղղությամբ, ըստ ամենայնի, երկու երկրների բուհերի միջեւ համագործակցության համաձայնագիր եւս կկնքվի:

Օրակարգում է նաեւ Իրան-Հայաստան գազամուղի անցկացման խնդիրը: Ինչ որակական տեղաշարժ է սպասվում ՀՀ նախագահի այցից այս ուղղությամբ՝ դեռեւս հայտնի չէ: Սակայն այն փաստը, որ ներկայումս Իրանում է Հայաստանի էներգետիկայի նախարարության պատվիրակությունը, նշանակում է, որ գործընթացն ակտիվ քննարկման փուլում է, իսկ երկու երկրները գազամուղի անցկացման անհրաժեշտության կապակցությամբ արդեն քաղաքական կամք դրսեւորել են:

Գազամուղը, որը, մեզ հասած տվյալներով, Հայաստան-Վրաստան-Ռուսաստան-Եվրոպա ընթացք է ունենալու, լուրջ հետաքրքրություն է առաջացրել տարածաշրջանում: Դիվանագիտական որոշ շրջանակներ գտնում են, որ մասնավորապես Ռուսաստանի հետաքրքրությունը Հայաստանի էներգետիկ համակարգի նկատմամբ մեծապես պայմանավորված է իրանյան գազի գործոնով: Բացի դրանից, Վրաստանի խորհրդարանի նախագահ Նինո Բուրջանաձեի հայաստանյան հանդիպումների ընթացքում եւս շոշափվել են այդ խնդիրները: Նույն աղբյուրները հաստատում են, որ Ուկրաինայի շահագրգռությունը Իլիչովսկ-Փոթի լաստանավային կապն ուժեղացնելու առումով նույնպես գլխավորապես պայմանավորված է գազատարի անցկացմամբ: Այդ հարցում հետաքրքրություն է դրսեւորում նաեւ Ռումինիան, որի նախագահ Իլիեսկուի պաշտոնական այցը Հայաստան կայացավ նոյեմբերի 8-ին:

Եթե գազամուղի շինարարությունն սկսվի, ապա ակնհայտ է, թե ինչպիսի կշիռ ձեռք կբերի տարածաշրջանում Հայաստանը որպես տարանցիկ երկիր:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Տրասեկայի հիմնական ուղիները կանցնեն Հայաստանով

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Դեկտեմբերի 11-12-ը Թբիլիսիում տեղի ունեցած Տրասեկա ծրագրի միջկառավարական հանձնաժողովի նիստում քննարկվել եւ հաստատվել են այն հիմնական ուղիները, որոնցով Եվրոպան Կովկասով պետք է ուղղակի կապ ունենա միջինասիական 5 երկրների հետ:

Ինչպես տեղեկացրեց միջկառավարական հանձնաժողովում Հայաստանը ներկայացնող տրանսպորտի եւ կապի փոխնախարար Հրանտ Բեգլարյանը, այդ նոր ուղիներն անցնում են Հայաստանով: Մինչդեռ, ըստ 1998 թ.-ին հաստատված ծրագրի, Տրասեկայի հիմնական ճանապարհը շրջանցում էր Հայաստանը: Եվրոպայից անցնելով Սեւ ծովով, Վրաստանով եւ Ադրբեջանով դուրս էր գալիս Կասպից ծով եւ միջինասիական երկրներ:

Թբիլիսիում ընդունված երկաթուղային հիմնական ուղին այժմ Թուրքիայի տարածքով գալիս է Հայաստան եւ Հայաստանից ճյուղավորվում երեք ուղղություններով: Առաջինը՝ դեպի Վրաստան, երկրորդը՝ Իջեւանով դեպի Ադրբեջան, երրորդը՝ Նախիջեւանով դեպի Ադրբեջան: Նույնն է նաեւ ավտոմայրուղու համար: Հրանտ Բեգլարյանն ընդգծեց, որ Եվրահամայնքի առաջարկած Տրասեկա ծրագրի անդամ բոլոր պետությունները որոշումներն ընդունում են միաձայն: Տրանսպորտային նոր մայրուղու որոշումը եւս ընդունվել է միաձայն: Այսինքն՝ դրան կողմ են քվեարկել նաեւ Ադրբեջանն ու Թուրքիան:

Տես ♦ էջ 3

Նախագահ Ֆեռնանդո դե Ռուան հրաժարական տվեց

Քաոսային վիճակ Արգենտինայում

Խռովությունները, կողոպուտը եւ ոստիկանական ուժերի հետ բախումները երեկ շարունակվեցին Արգենտինայի տարբեր քաղաքներում, որտեղ անօրինակ ինֆլյացիայի ու գործազրկության հետեւանքով սկսված հուզումները հասել են գագաթնակետին: Ցուցարարների հետ ոստիկանության բախումների ընթացքում զոհվել են 8 եւ վիրավորվել՝ 30 հոգի: Կառավարության մի շարք անդամներից հետո երեկ պաշտոնից հրաժարական տվեց նաեւ երկրի նախագահ Ֆեռնանդո դե Ռուան: Ավելի ուշ նիստ գումարած կոնգրեսը ընդունեց նախագահի հրաժարականը եւ նախագահի պարտականությունները ժամանակավորապես դրեց իր խորհրդակ Ռամոն Պուերտոյի ուսերին: Վերջինս ամենակարճ ժամկետում պետք է կազմակերպի նախագահական նոր ընտրություններ: Հիշեցնենք, որ Արգենտինայի արտաքին պարտքը հասնում է 132 մլրդ դոլարի: Ինչ էլ լինի նախագահական ընտրությունների ճակատագիրը, դիտորդներն առաջիկա տարվա համար նախատեսում են ազգային դրամանիշի նվազեցումը 50 տոկոսի արժեզրկում եւ տնտեսության 10 տոկոսի անկում:

«Իտեռան» վերականգնեց գազի մատակարարումները Հայաստանին

«Իտեռա» միջազգային ընկերությունը երեկվանից ամբողջ ծավալով վերականգնել է Հայաստանին գազի մատակարարումները՝ օրական 5,2 մլն խմ: Ընկերության մամլո ծառայությունից ՌԻԱ «Նովոստի» գործակալությանը տեղեկացրել են, որ գազի առաքումներն ամբողջական ծավալով վերականգնելու պայմանավորվածությունը ձեռք է բերվել Մոսկվայում դեկտեմբերի 17-ին, Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի եւ «Իտեռա» ընկերության նախագահ Իգոր Մակարովի բանակցությունների ժամանակ:

«Իտեռան» դեկտեմբերի 1-ից 50 տոկոսով կրճատել էր գազի մատակարարումները Հայաստանի պարտքերի պատճառով: Մեր երկրի կառավարությունը «Իտեռային» պարտք է 36 մլն դոլար: 1996 թ.-ից ընկերությունն ամբողջությամբ բավարարում է Հայաստանի բնական գազի պահանջարկը:

Հնդկաստանը Պակիստանից հետ կանչեց իր դեսպանին

Երեկ պաշտոնական Դելին Իսլամաբադից հետ կանչեց իր ներկայացուցչին: «Star News» հեռուստակայանը նշում է, որ «դեսպանի հետկանչն առաջին լուրջ ազդանշանն է Պակիստանին»: Սա արդեն երրորդ դեպքն է, երբ Հնդկաստանը միակողմանիորեն խզում է հարաբերությունները հարեւան պետության հետ՝ առաջին անգամ 1965-ին, երկրորդ անգամ 1971-ին: Հնդկա-պակիստանյան հարաբերություններն առավել լարվեցին դեկտեմբերի 13-ին՝ Հնդկաստանի խորհրդարանի տարածքում իրականացված ահաբեկչությունից հետո: Դելին մեղադրում է Իսլամաբադին ահաբեկչական «Լաշքայր է թոյբա» խմբավորմանն աջակցելու մեջ, վերջինս համարվում է դեկտեմբերի 13-ի ահաբեկչության հավանական կազմակերպիչը: Գիշերը Իսլամաբադը հայտարարեց, որ չի հակադարձելու Հնդկաստանի քայլին եւ իր ներկայացուցիչը մնալու է Նոր Դելիում:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Ի դեմս ակումբների՝ ամուր հենարան

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Վստահաբար կարելի է ասել, որ 2001 թ. Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության պատմության մեջ կնշանավորվի որպես հաջող տարի՝ ՌԱԿ-ի եւ ՀՌԱԿ-ի առավել մերձեցումը, կուսակցության հոբելյանական միջոցառումները, որ նշվեցին մեծ շուքով եւ հայրենիք բերեցին աշխարհի տարբեր ծայրերում ապրող շատ ռամկավարների, ՀՌԱԿ-ի ցուցաբերած քաղաքական ակտիվությունը եւ Հայաստանում կուսակցության բազմաթիվ նոր կառույցների ստեղծումը: Այս վերջին իրողությունը վստահաբար առաջիններով է պայմանավորված: Իսկապես, այս տարի զգալիորեն աճել է ռամկավարների եւ կուսակցությանը համակիրների թիվը, այն մարդկանց, ովքեր իրենց եւ տեսության վաղվա օրը ցանկանում են այս կուսակցության հետ կապել:

Տես ♦ էջ 2

«Համասը» դադարեցնում է ինքնասպանական գործողությունները Իսրայելի դեմ

Պաղեստինյան «Համաս» ահաբեկչական կազմակերպությունը երեկ գրավոր հաղորդագրությամբ հայտարարեց, թե ցնոր տնօրինություն դադարեցնում է ինքնասպանական գործողությունները Իսրայելի դեմ՝ միեւնույն ժամանակ իրեն վերապահելով ինքնապաշտպանության իրավունքը: «Համասի» այս հայտարարությունը հաջորդում է պաղեստինյան տարբեր բնակավայրերում Յասեր Արաֆաթի ինքնավարական ուժերի հետ այդ կազմակերպության ունեցած բախումներին, որոնցից ամենասաստիկը երեկ առավոտյան տեղի էր ունեցել Ջաբալիյա բնակավայրում, որտեղ սպանվել են 5 եւ վիրավորվել 55 հոգի: Արաֆաթի անվտանգության ուժերը վերջին 3 օրերին փորձում են ձերբակալել «Համաս» եւ «Իսլամական ջիհադ» կազմակերպությունների մարտիկներին ու ղեկավարներին՝ նպատակ ունենալով Իսրայելից ձեռք բերել համապատասխան զիջողական քայլեր: Ամբողջ հարցն էլ այն է, թե Իսրայելը կնպաստի՞ Արաֆաթի հեղինակության վերականգնմանը եւ դուրս կբերի՞ իր ուժերը Պաղեստինի ինքնավարության տարածքներից:

ԱԶԳ

Ընթացիկ

«Մամուլի բեւեռացումից մենք կորցնում ենք այն միջինը, որին վստահում է ընթերցողը»

ՄԱԱ-ում ահազանգեց «Ազգ»-ի գլխավոր խմբագիրը

Մամուլի ազգային ակումբի «ԶԼՄ-ները եւ ժողովրդավարությունը» ծրագրի շրջանակներում դեկտեմբերի 21-ին լրագրողները հանդիպեցին **«Ազգ»** օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանի հետ: Ինչպիսի՞ն է եղել անցնող տարին հայաստանյան տպագիր մամուլի համար. ի պատասխան Ավետիքյանը նկատեց, որ տպագիր մամուլի դերում նախորդ տարվա համեմատ չկա որեւէ առաջընթաց. «Դժբախտաբար մեր տպաքանակները չեն ավելացել, չեն ավելացել մեր գովազդատուները, չի բարձրացել մեր պրոֆեսիոնալ մակարդակը, եւ մենք չենք կարողացել հասարակության շահի տեսակետից զգալի նվաճումներ արձանագրել»:

Այսօրինակ իրավիճակը պատճառ է դառնում, որ թե տպագիր, թե էլեկտրոնային մամուլն ընկնի այլեւայլ թելադրանքների տակ: «Մեր նկատմամբ հասարակության վերաբերմունքը այնպիսին է՝ կարելի է գնել թե լրագրողին, թե լրատվամիջոցին», «սրա հետեւանքով մեր խոսքն անարժեք է դարձել, չունի կշիռ, մենք հարցերին մոտենում ենք ծայրահեղորեն, այդ իսկ պատճառով հասարակությունը չի հետաքրքրվում մեր գրածով»: Ի հաստատումն ասածի՝ Ավետիքյանը նկատեց, որ այս տարի խմբագրություն նյութեր են բերել տարբեր մարդիկ եւ երբ իրենց ասել է, թե նյութն ընդունված է, հետեւել է հարցը. ինչ պետք է վճարենք: «Սա էլ այս տարվա նորությունն է», հեգնեց **«Ազգ»**-ի խմբագիրը:

Մամուլի առջեւ կանգնած խնդիրների առումով ՄԱԱ-ի հյուրը կարեւորեց նաեւ լրագրողական էթիկայի հարցերը, որոնք «արդեն խոցելի են դարձել», այստեղ կանոններն այդքան կարեւոր չեն, որքան՝ «ավանդույթները, որոնք կամ չենք ունեցել, կամ էլ արդեն կորցրել ենք, մեզ համար արժեքներ չկան, ինչի արդյունքում ընթերցողի հարգանքը մեր նկատմամբ պակասել է»: Բայց ամենավտանգավորն այն է, որ դրանից «օգտվում է հենց պետական չինովնիկը. դու քննադատում ես, նա առաջին հերթին մտածում է, թե ով է տվյալ նյութի պատվիրատուն եւ հետո նրա համար մենք ստեղծել ենք մի պահպանողական համակարգ, երբ մտածում են, որ լրագրողներն ու լրատվամիջոցները ծախու են, անարժեք են»: Ըստ այդմ՝ աստիճանաբար մենք «կորցնում ենք մամուլի հեղինակությունը, արժանապատվությունը, լրագրողական մակարդակը»: «Պատկերը շատ տխուր է, բայց իրական է», ընդգծեց ՄԱԱ-ի հյուրը:

Ի պատասխան «Ա1+»-ի այն դիտարկման, ըստ որի երբ կողք-կողքի դնենք «Հայաստանի Հանրապետություն» եւ «Չորրորդ իշխանություն» թերթերը, ապա պարզ է դառնում, որ ընթերցողի պահանջարկի սլաքը թեքվում է «Չորրորդ իշխանության» կողմը, **«Ազգ»**-ի խմբագիրը նկատեց. «Մենք ենք ընթերցողին վարժեցրել այդ սննդին, այդ կերակուրին. դրանում մենք ենք մեղավոր. բոլոր թերթերի տպաքանակը այնքան խղճուկ է, որ ընթերցողները հասարակության փոքր թիվն են կազմում», ինչը հազիվ թե հասարակական պատկեր լինի:

Այսօր հայաստանյան մի քանի թերթերի էջերում միմյանց դեմ ընթացող կռվների պատճառը Ավետիքյանը մեկնաբանեց, թե բաժանումն այսպես է ընթանում՝ իշխանամետ եւ ընդդիմադիր մամուլ, ինչից «կորցնում ենք այն միջինը, որին վստահում է ընթերցողը»: Ըստ այդմ՝ «երկու ճամբարների բաժանված մամուլը սկսում է միմյանց հարվածել եւ աշխատում այդ կռվում գերազանցել մեկը մյուսին խիստ անպատշաճ արտահայտություններով»: Ըստ Ավետիքյանի՝ «այստեղ ոչ թե մտքի փոթորկում է ընթանում, այլ՝ գավառական մակարդակի կռիվ: Միջին ընթերցողը դա լավ էլ զգում է»: Ըստ ՄԱԱ-ի հյուրի՝ այդպիսի իրավիճակ մամուլում ստեղծվել էր նաեւ 1993-94 թթ., երբ հանրապետությունում գործադուլներ էին ընթանում, թերթերից մեկը գրում էր. «էջմիածինն էլ ալեկոծվեց»: Իսկ պաշտոնաթերթը պատասխանեց գրեթե հայհոյանքով: Այդ լարվածությունը, դժբախտաբար, զգում ես այսօր եւս: Բայց, ըստ **«Ազգ»**-ի գլխավոր խմբագրի, «բարեբախտաբար, երկրի թիվ 1 ղեկավարը լավ է հասկանում, որ մամուլի դեմ չպետք է կռիվ տալ, այլ նրան համընթաց պետք է լողալ»: Չնայած դրան, Ավետիքյանն ավելացրեց, թե «ես վստահ եմ, որ իշխանության մյուս մարմիններում շատ-շատերը կուզենային մամուլի բերանը փակել»:

«Ազգ»-ին հաջողվե՞ց պահպանել իր նախկին պրոֆեսիոնալ մակարդակը. ի պատասխան «Հայլուրի» այս հարցի Ավետիքյանը նկատեց. «Անկեղծ ասած՝ ոչ: Մենք կորցրել ենք այդ պրոֆեսիոնալիզմը, քանի որ թերթը նախեւառաջ լրագրողն է: Մենք լրագրողական մի ամբողջ սերունդ ենք կորցրել, թեպետ, բարեբախտաբար մամուլը չի կորցրել այդ սերունդը»: Համենայն դեպս, **«Ազգ»**-ն արդեն ունի մի շարք նոր, տաղանդավոր լրագրողներ, որոնք շուտով իրենց խոսքը կասեն»:

Մամուլի առջեւ կանգնած խնդիրների առումով **«Ազգ»**-ի խմբագիրն առանձնացրեց Մամուլի տան, Իսահակյան 28 շենքի, ինչպես նաեւ «Հայմամուլի» սեփականաշնորհման հարցը: Ավետիքյանը տեղեկացրեց, որ կառավարության առաջիկա նիստում որոշում կկայացվի այդ շենքերը անհատույց օգտագործման իրավունքով խմբագրություններին տրամադրելու մասին: Ինչ վերաբերում է «Հայմամուլի» սեփականաշնորհմանը, ապա վարչապետի հետ հանդիպման ընթացքում պարզ է դարձել, որ արդեն իսկ պատրաստ են կրպակատերերին տրամադրելիք պայմանագրերի ձեւերը: Սակայն, ըստ Ավետիքյանի, «Հայմամուլը» մասնակի սեփականաշնորհման ենթարկել նշանակում է ողջ ցանցին հարվածել, քանի որ ընդամենը 40 կրպակներ կսեփականաշնորհվեն, այն էլ միայն քաղաքի կենտրոնում: Իհարկե, «ի վերջո մեր մամուլը պետք է մտնի շուկայական հարաբերությունների ոլորտ, բայց դրան խանգարող դեռեւս բազմաթիվ հանգամանքներ կան»:

Դրանցից մեկն էլ այն է, որ մամուլը կորցնում է գովազդատուներին, քանի որ նրանց մեծ մասը գերադասում է գովազդ տալ պետական լրատվամիջոցներում, այն տեսակետից, որ «եթե պետական է, ուրեմն անվնաս է»: Պետական լրատվամիջոցը, որը սնվում է պետբյուջեից, գալիս է մասնավոր սեկտոր եւ խփում մասնավոր թերթերին: Այստեղ մեծ հակասություն գոյություն ունի: Ըստ Ավետիքյանի, հանրային հեռուստատեսությունը պետք է լինի ոչ կոմերցիոն եւ դուրս գա կոմերցիոն դաշտից, քանի որ «կամ մասնավոր ես, կամ ոչ»: «Մեր հեռուստաշուկան դարձել է չափազանց մաշված, անգամ տնական պայմաններում օդի արտադրողն է մտել 5-6 հեռուստակայաններ եւ այդ օդին գովազդել», տարակուսանք հայտնեց Ավետիքյանը: «Մեր հեռուստաշուկան այսօր ինքնաստատման գործընթացի մեջ է, միաժամանակ սպանելով տպագիր մամուլին: Այն ոչ թե զարգացման, այլ գոյատեւման հարց է լուծում», վերջում ընդգծեց Մամուլի ազգային ակումբի հյուրը:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Ֆադեյ Սարգսյան. «Եթե մենք կորցնենք մեր գիտական ներուժը, մեր հանրապետությունը կդառնա երրորդական պետություն»

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Մեր գիտությունը շատ ավելի մեծ է, քան մեր երկիրը, այդպիսի փոքր երկիրը դժվարանում է պահպանել այդպիսի մեծ գիտություն, սակայն մենք, այնուամենայնիվ, այն պահպանում ենք», հայտարարեց ՀՀ ԳԱԱ նախագահ Ֆադեյ Սարգսյանը դեկտեմբերի 21-ին լրագրողների հետ զրույցում: «Եթե մենք կորցնենք մեր գիտական ներուժը, մեր հանրապետությունը կդառնա երրորդական պետություն», ընդգծեց նա:

Ֆադեյ Սարգսյանը նշեց, որ գիտության նկատմամբ պետք է հոգ տանի պետությունը, եւ այս հարցում կա որոշ առաջխաղացում: Այդպիսի առաջխաղացում է այս տարի գիտության եւ գիտատեխնիկական գործունեության մասին օրենքի ընդունումը: «Նման օրենքի ընդունման համար հարկավոր էր ունենալ լավ վերաբերմունք դեպի գիտությունը: Իհարկե, քիչ է այն ամենը, ինչ արվում է. իհարկե, գիտությունը պետք է դուրս գա մնացորդային ֆինանսավորումից, սակայն զգացվում է որոշ դրական փոփոխություն այդ հարցում», հայտարարեց ԳԱԱ նախագահը:

Ամփոփելով տարին, Ֆադեյ Սարգսյանն ափսոսանք հայտնեց, որ 2002 թ. պետբյուջեի նախագծով գիտությանը տրամադրվելիք միջոցները չեն կազմելու անգամ դրա 3%-ը, սակայն նա հույսով է, որ ռեալ գումարների առաջացման դեպքում, ի թիվս պետբյուջեի այլ հոդվածների, ավելացում կլինի նաեւ գիտության ֆինանսավորման մասով: Նշելով, որ այս տարի գիտության աշխատողների համար նախատեսված էր մոտ 240 մլն դրամ, որից չեն վճարվել վերջին 4 ամիսների աշխատավարձերը, Ֆադեյ Սարգսյանը հույս հայտնեց, որ մինչեւ տարվա վերջ նրանք կստանան այդ գումարը: Չնայած ծանր պայմաններին, իսկական գիտնականները շարունակել են եւ շարունակում են աշխատել, ընդգծեց ԳԱԱ նախագահը:

«ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ»-ի թղթակցի այն հարցին, թե ինչ է անում ակադեմիան էլեկտրաէներգիայի դիմաց պարտքերը մարելու ուղղությամբ, Ֆադեյ Սարգսյանը պատասխանեց, որ պետությանը ԳԱԱ-ն 1999 թ.-ից պարտք է 78 մլն դրամ, որը պետք է մարվեր թեմատիկ ֆինանսավորման միջոցների հաշվին, սակայն այդ միջոցներով անհնար է անգամ վճարել գիտաշխատողների աշխատավարձերը: Նա նշեց, որ ինքը բազմիցս դիմել է կառավարությանը այդ հարցով եւ հույս ունի, որ պարտքը կփակի պետությունը:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Ի դեմս ակումբների՝ ամուր հենարան

Սկիզբը էջ 1

Այս է փաստում նաեւ Արարատի մարզի օրինակը: Մարզում առաջին, սկզբնական կառույցն ընդամենը չորս ամիս առաջ է ստեղծվել: Չորս ամսվա ընթացքում ՀՌԱԿ ակումբների թիվը մարզում վեցի է հասել: Երեկ եւս երկու ակումբներ բացվեցին

Հնաբերդ եւ Նորաշեն գյուղերում, իսկ արդեն գործող կառույցները համալրվեցին նոր անդամներով:

Հնաբերդ համայնքի անդամները հանրապետության այլ գյուղերի մարդկանց նման են ապրում՝ հույսը հողի վրա դնելով, այն որպես միակ ապրուստի միջոց դիտարկելով: Խնդիրներն ընդհանուր են գրեթե բոլոր գյուղացիների համար, կախված են հանրապետության ընդհանուր վիճակից, սակայն որոշ համայնքներ փորձում են գյուղի առջեւ ծառացած խնդիրներն ինքնուրույն լուծել: 150 տնտեսություն ունեցող համայնքի ղեկավար Զավեն Մեջլումյանի ջանքերով Հնաբերդը գազիֆիկացվել է, խմելու ջրագիծ է անցկացվել: Գյուղապետի խոսքերով, գալիք տարի կփորձեն վերակառուցել կիսաքանդ դպրոցի շենքը: Գյուղում կատարված դրական փոփոխությունների, ինչպես նաեւ խնդիրների շուրջ ծավալվեց հնաբերդցիների հետ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամ Գառնիկ Հովակիմյանի, գործիչ Կարեն Կակոյանի եւ ՀՌԱԿ Արարատի մարզի ՀՌԱԿ շրջանակի ղեկավար Սամվել Մինասյանի զրույցը, որոնք Հնաբերդ էին մեկնել կուսակցության «Հնաբերդ» ակումբը հիմնելու առիթով: Երդմնառության արարողությունն անցնելուց հետո ինը հնաբերդցիներ ռամկավար դարձան, իսկ ակումբի ատենապետ ընտրվեց Հակոբ Հակոբյանը:

Նորաշենն էլ հարեւան գյուղի նման փորձում է համայնքի խնդիրներն ինքնուրույն լուծել. գյուղապետ Գուրգեն Վարդանյանն ասում էր, որ այժմ լուծվում է Նորաշենի գազիֆիկացիայի հարցը, եւ շուտով գյուղի մոտ հազար ընտանիքներ բնական գազ կունենան, ոռոգման եւ ջրի հարցերը լուծելու աշխատանքներ են տարվում:

Նորաշեն գյուղի նորաստեղծ ՀՌԱԿ ակումբի անդամների եւ Գառնիկ Հովակիմյանի զրույցն ավելի շատ կուսակցության պատմության, ներկայիս վարած քաղաքականության շուրջ էր: ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամը նշեց, որ ներկայումս կյանքի են կոչվում այն գաղափարները, որ դավանում են ռամկավարները՝ երկրի տնտեսությունը զարգանում է ազատական ճանապարհով, արդեն զգալի են տնտեսական ճգնաժամը հաղթահարելու միտումները: Հայ դատի հետապնդումը երկրի նախագահի վարած քաղաքականության մասն է կազմում: Դա է պայմանավորում հանրապետության նախագահին սատարելու ՀՌԱԿ դիրքորոշումը, ինչի մասին բազմիցս խոսել են կուսակցության ղեկավարները, եւ ինչը շահարկվում է ընդդիմադիր ներկայացող ուժերի ու նրանց խոսափողը ծառայող լրատվամիջոցների կողմից:

– Ասել, թե ժողովուրդը վատ է ապրում, կարող է մեզանից յուրաքանչյուրը: Իսկ դժվարին կացությունից ելքի ի՞նչ ուղիներ են առաջարկում կեղծ ընդդիմադիրները, որոնց նպատակը մեկն է՝ վերադարձնել կորցրած իշխանությունը:

Գառնիկ Հովակիմյանի խոսքերով՝ մեր երկրում առաջնային պայքարի խնդիր է կլանային համակարգը, որը գրված օրենքները ծառայեցնում է իր շահերին կամ էլ շրջանցում դրանք՝ չինովնիկական ահռելի բանակի որեւէ մեկի հովանու ներքո: Երկրում օրենքի գերակայություն ստեղծելով, այն բոլորի նկատմամբ հավասար կիրառելով միայն օտարերկրյա ներդնողը վստահ կլինի, որ այս երկրում իրեն չեն խաբելու (ինչպես 90-ականների սկզբի դառը փորձն է վկայում):

Քաղաքական քննարկումները շարունակվեցին նաեւ «Արտաշատ» եւ «Մասիս» ակումբների հետ հանդիպման ժամանակ: Այս ակումբներն օրեցօր հզորանում են ե՛ւ քանակապես, ե՛ւ որակապես՝ ապացուցելով, որ ՀՌԱԿ-ն, ի դեմս մարզային ակումբների համախոհների, մեծ բանակ ունի:

– Ցանկանում եմ օգնել իմ պետությանն ինչով կարող եմ:

– Ես ակտիվորեն մասնակցելու եմ իմ երկրի վերակառուցմանը,- նշում էին նորագիր կուսակցականները:

Մեկ ընդհանուր միտք էին ընդգծում երեկ Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության անդամ դարձածները. ՀՌԱԿ-ը հզոր ուժ է, որ պատրաստ է եւ կարող է ծառայել ի բարօրություն հայրենիքի եւ ժողովրդի:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊՈՂՈՍ ՅԱԿՈԲՅԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՅՈՒՐԻ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայություն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը «Ազգ»-ի
[illegible]
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում:
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

ԸՆԹԱՑԻԿ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Ում է պետք անիմաստ հանձնաժողովի գոյությունը

Սահմանադրական բարեփոխումների խոհանոցից

«Սահմանադրությունը հստակ սահմանում է ժողովրդի ընտրության մեխանիզմը: Ժողովուրդն ընտրում է Ազգային ժողով, նախագահ: Դա է նրա ընտրության հնարավորությունը: Ում դուր է գալիս կամ դուր չի գալիս, այլ խնդիր է: Մնացած անելիքները ժողովուրդը պատվիրակել է հանրապետության նախագահին եւ խորհրդարանին: Եվ հիմա Ազգային ժողովի կողմից այդ խնդրի լուծումը վերցնելը եւ ժողովրդին վերադարձնելը, կարծում եմ, ազնիվ չէ հենց հասարակության նկատմամբ: Այո, մենք պետք է մեր որոշումը կայացնենք, եւ եթե դրանից հետո խորհրդարանը կգտնի, որ այս կամ այն սահմանադրության նախագիծը պետք է հանրաքվեի դնի, ուրեմն պետք է որոշում կայացնի: Բայց ես կարծում եմ, որ նախնական ընտրությունը խորհրդարանն ինքը պիտի անի: Եթե ժողովուրդն ամեն անգամ պիտի կարեւոր հարցերի վերաբերյալ ինքը որոշում ընդունի, ապա նման լիազորություններով խորհրդարան ունենալու կարիք չէր լինի»: Սա Ազգային ժողովի փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանի պատասխանն էր **«Ազգի»** այն հարցին, թե որպես քաղաքական մեծամասնության ներկայացուցիչ կողմնակի՞ց է առաջարկված սահմանադրական փոփոխությունների երկու նախագծերն էլ հանրաքվեի դնելու դիրքորոշմանը, թե՞ միայն կիսանախագահական տարբերակի, որը պաշտպանում է Հանրապետական կուսակցությունը: Պատասխանն սպառիչ է:

Խնդիրն այն է, որ հենց խորհրդարանի քաղաքական մեծամասնության դիրքորոշումներից է կախված՝ երկո՞ւ, թե՞ մեկ նախագիծ կդրվի հանրաքվեի: Եվ որովհետեւ ի սկզբանե հանրապետականները կիսանախագահական տարբերակի կողմնակից են իրենց հայտարարել, իսկ նախագահը հստակ հասկացրեց, որ մեկ նախագիծ «գոյություն ունի» եւ միայն դա է հանրաքվեի դրվելու, ապա կարելի է համարել, որ խորհրդարանի վճռի ելքն արդեն որոշված է: Հակառակ դեպքում քաղաքական մեծամասնության ներկայացուցիչը ոչ թե կխոսեր խորհրդարանի կողմից նախնական որոշման ընդունման անհրաժեշտության մասին, այլ՝ ընտրությունը պարզապես հասարակությանը թողնելու:

Ամենաուշը գարնանը սպասվող քվեարկության պատկերն արդեն ուրվագծելի է, եթե հաշվի առնենք ՀՀԿ-ին սատարող մյուս ուժերի դիրքորոշումները եւս:

Մասնավորապես Դաշնակցությունը, որը դեռ 1995-ի նախօրեին միանշանակ խորհրդարանական կառավարման համակարգի կողմնակից էր, այսօր այդ համակարգը սահմանող նախագծի ընդունման համար ոչ մի հիմնավոր պատճառ չի տեսնում: Արմեն Ռուստամյանը հայտարարում էր, թե այսպիսի սահմանադրության ընդունումը հանգեցնելու է իրավական ողջ դաշտի փոփոխությանը, որը նոր ցնցումների կարող է երկրում հանգեցնել, եւ բացի դրանից, քաղաքական ուժերը Հայաստանում դեռեւս պատրաստ չեն ստանձնելու պետական կառավարման ողջ պատասխանատվությունը: Ուստի, ՀՅԴ-ն առավել նպատակահարմար է գտնում նախագահի առաջարկած նախագծի կատարելագործումը:

Սա ոչ ավել, ոչ պակաս անուղղակի հայտարարություն է, որ անկախ ընթացող նախագծերի քննարկումներից, իրենք պաշտպանելու են նախագահի եւ քաղաքական մեծամասնության դիրքորոշումը: Փորձելով պահպանել ընդգծված անկախություն, այս պահին խորհրդարանական խմբերը հստակ դիրքորոշումներ չեն հայտնում: Հաշվի առնելով «Ագրոարդյունաբերողների» համակրանքը նախագահի, իսկ «Ժողպատգամավորներինը»՝ քաղաքական մեծամասնության նկատմամբ, ակնհայտ է դառնում, որ

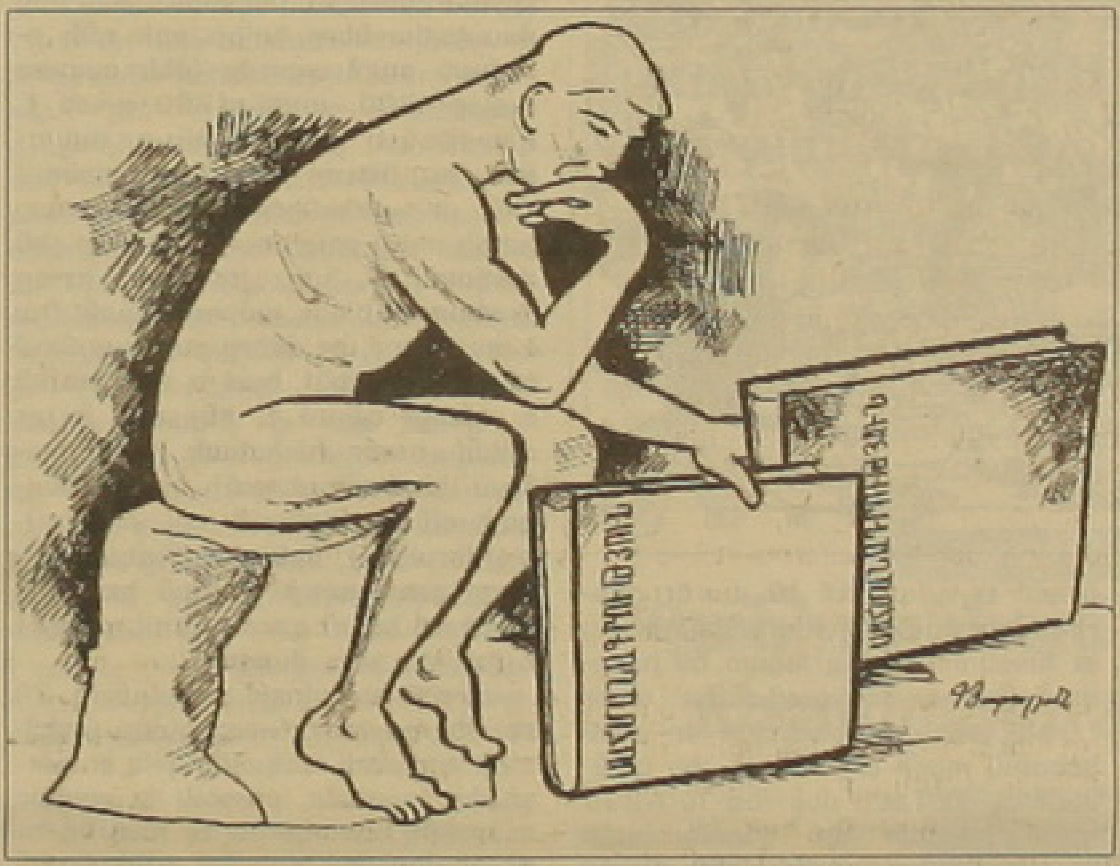

«սահմանադրական վեցյակն» իսկական բլոկադայի մեջ է հայտնվելու խորհրդարանում:

Ստեղծված իրավիճակը, սակայն, առաջ է քաշում տրամաբանական այն հարցը, թե այդ դեպքում ո՞րն է խորհրդարանում ստեղծված սահմանադրական փոփոխությունների հարցերով ժամանակավոր հանձնաժողովի գոյության իմաստը, եթե նրա ընդունած որոշումներն արդեն ազդեցություն չեն ունենալու խորհրդարանի վրա: Ուշադրություն դարձնելով իշխանության եւ ընդդիմության հավակնություններին, ակնհայտ է դառնում, որ երկուսին էլ այն անհրաժեշտ է, անգամ եթե անտեսենք հանձնաժողովի՝ օրենքով հաստատված լինելու հանգամանքը:

Թեեւ սեփական նախագիծը այլ մակարդակներով (սեմինարներ, կլոր սեղաններ եւ այլն) հանրությանը ներկայացնելու հնարավորություն միշտ էլ կա, այնուամենայնիվ, խորհրդարանի՝ օրենսդիր մարմնի անունից ներկայացնելը շատ ավելի հեղինակավոր է: Բացի դրանից, խորհրդարանական հանձնաժողովի ամբիոնից նախագծի ներկայացումը ոչ միայն ամենահարմար միջոցն է քաղաքական ուժերի ուշադրությունը գրավելու համար, այլեւ ամենահարմար ձեւն է իշխանությանն ու կառավարման համակարգին քննադատության պատին մեխելու համար: Ուստի ոչ մի կերպ վեցյակ ընդդիմությունը չի ցանկանա հանձնաժողովի գոյությունն ու գործունեությունը տապալված տեսնել կամ որակել:

Շատ ավելի հետաքրքրական է հանձնաժողովը գործող տեսնելու իշխանության շահագրգռությունը: Եվ նախագահը, եւ քաղաքական մեծամասնությունը նախագահի նախագիծը հանրաքվեի դնելուց առաջ եւ հետո հստակ պատասխան կունենան ընդդիմության այն մեղադրանքներին, թե նախագիծը չի կարող ընդունելի լինել մեկ մարդու համար մեկ մարդու կողմից ստեղծված լինելու պատճառով: Իշխանությունն անպայման կպատասխանի, որ նախագահին կից հանձնաժողովից հետո գործել է նաեւ խորհրդարանական հանձնաժողովը, եւ եթե խորհրդարանը կողմ չէր նախագծին, կարող էր դա արտահայտել ոչ միայն իր նիստերի եւ մշտական հանձնաժողովների (պետաիրավական) միջոցով, այլեւ հատուկ ստեղծված հանձնաժողովի:

Ուստի այսպես թե այնպես, անկախ բոլորի կամքից եւ կախված բոլորի կամքից, հանձնաժողովը կգործի մինչեւ օրենքով սահմանված լիազորությունների ավարտը: Եվս մեկ անիմաստ հանձնաժողով...

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 27»

«Էս դասը ե՞րբ է վերջանալու...»

«Հոկտեմբերի 27»-ի գործով դատավարությունն այս տարի չավարտվեց: Հուսանք, որ 2002-ի ավարտին նույն կերպ չենք արձանագրի, թե «Հոկտեմբերի 27»-ի գործով դատավարությունն այս տարի էլ չավարտվեց: Դատավարության ավարտի վերաբերյալ կանխատեսումները, առհասարակ, տարբեր են: Կարծիքներ կան, որ դատավարությունը երկարաձգվելու է եւս 2 տարի, կարծիքներ էլ կան, թե արդեն հաջորդ տարի կավարտվի: Առաջիններն իրենց կանխատեսումները հիմնավորում են սպասվող նախընտրական անցուդարձերով, որոնց էլ, իբր, ծառայեցվելու է այս աղմկոտ դատավարությունը: Երկրորդներն իրենց ենթադրությունները հիմնավորում են դատավարության ընթացքի արագությամբ՝ պնդելով, թե Նաիրի Հունանյանի ծանր ու երկարատեւ հարցաքննությունից հետո մյուս ամբաստանյալներին վերաբերող փուլերն ավելի հեշտ ու «անցավ» կանցնեն: Ենթադրություններ անում ենք բոլորս, սակայն, ի վերջո, ո՛չ մեկս էլ չի կարող բացարձակ վստահությամբ պնդել, թե ինչպես են զարգանալու դեպքերը:

Փաստ է, որ հասարակությունը հոգնել է անվերջանալի թվացող այս դատավարությունից, ինչպես եւ շատ արագ հոգնում էր մինչ վերջերս ընթացող բոլոր աղմկահարույց դատավարություններից: Հասարակությունն արագ հանգուցալուծում է պահանջում եւ առանձնապես ժամանակ ու ցանկություն չունի ինչ-որ նրբերանգների, մասնագիտական բնույթի խճողումների ու երկարաբանությունների ենթատեքստերում խորանալու: Պատահական չէ, որ այս դատավարության վերաբերյալ առավել հաճախ հնչող հարցերը մի քանիսն են. «Էս դասը ե՞րբ է վերջանալու», «Ի՞նչ են էդքան ջուր ծեծում», «Հիմա Նաիրիին մահապատիժ տալո՞ւ են, թե՞ չէ» եւ այլն: Ընդ որում, վերջին հարցին մարդիկ հենց իրենք էլ պատասխանում են. «Չէ՛, դժվար թե»: Արդարության ու արդարադատության հանդեպ կորսված հավատի ավելի վառ վկայություն դժվար թե կարողանանք գտնել: Եվ ամեն անգամ, երբ դատավարության հերթական նիստից վերադառնում ու «լուրջ-լուրջ» շարադրում եմ օրվա անցուդարձը, ականջներումս ասես հնչում է ծանոթներիս, բարեկամներիս, մերձավորներիս շրջանում տասնյակ անգամ տրված հարցը. «Էս դասը ե՞րբ է վերջանալու»: Այս հարցի կողքին մնացյալ ամեն ինչն անիմաստ ու անկարեւոր է դառնում: Եվ ամենեւին էլ ոչ այն պատճառով, որ այս դատավարությունը կարեւոր չէ: Պարզապես հասկանում ես, որ այդ գործը մարդկանց համար այլեւս կարեւոր չէ՝ հանգուցալուծումը, միայն ու միայն հանգուցալուծումը: Ու նաեւ այն, թե ինչպիսին է լինելու այդ հանգուցալուծումը:

Իսկ «ամենազավեշտականն» այն է, որ դատարանն էլ կարող է հոգեհարազատ վայր դառնալ, եթե երկար, շատ երկար հաճախեն: Ինչպես «Հոկտեմբերի 27»-ի գործով դատավարության դեպքում: Այստեղ բոլորն իրար ճանաչում են ու «դարձել» են մեկ ընտանիքի պես. հանդիպում ենք շաբաթը 3 անգամ, միասին ենք առավոտից երեկո, «ապրում» ենք Հունանյանների խնդիրներով: Ինչպիսի՜ «հաճելի» պահեր ու ժամանց կորցրած կլինենք, եթե նրանք մի օր չարթնանային ու չորոշեին հեղաշրջում անել...

Ա. ԲԱԲԱՅԱՆ

ԲՐՅՈՒՍԵԼ

Սեմինար «Հայերը եւ Եվրամիությունը» թեմայով

Եվրամիության դերը մեր եւ Եվրոպայի հայության կյանքում զգալի է եւ օրեցօր աճում է: Եվրամիությունը Հայաստանի գլխավոր գործընկերներից է, նաեւ աշխարհում խոշոր առեւտրական եւ մարդասիրական օգնության կառույցներից: Բայց Եվրամիությունը նաեւ Թուրքիայի գլխավոր գործընկերներից է, եւ այդ կառույցին միանալու Թուրքիայի ցանկությունը մեծ հետաքրքրություն եւ տարաձայնություն է առաջացրել տարբեր երկրներում:

«Ի՞նչ հնարավորություններ է բացում Եվրոպական միությունը Հայաստանի եւ սփյուռքի առաջ»: «Ինչքանո՞վ Եվրամիության ինստիտուտները մասնակից կդառնան մեր մտահոգություններին եւ լուծումներ կառաջարկեն»: Այս եւ բազմաթիվ նմանատիպ հարցերի պատասխանները Եվրոպայի քաղաքականության մեջ խորամուխ լինելու միջոցով կփորձի տալ Եվրոպայի հայկական ասոցիացիաների ֆորումի (ԵՀԱՖ) կազմակերպած երկօրյա սեմինարը, որը տեղի կունենա Բրյուսելում՝ առաջիկա տարվա մարտի 17-19-ը:

Ինտերնետային ցանցով ստացված տեղեկությունը հայտնում է, որ սեմինարին մասնակցելու իրավունք են ստանալու Եվրամիության անդամ երկրներից 25 գործունյա հայեր՝ անկախ քաղաքական, գաղափարախոսական կամ կրոնական պատկանելությունից: Սեմինարը բաղկացած է լինելու երկու մասից: Առաջինը՝ մեկուկես օրվա ինտենսիվ լսումներ եւ ելույթների քննարկումներ, իսկ երկրորդը՝ կես օրվա ընթացքում առանձին հանդիպումներ են պատասխանատու անձնավորությունների հետ: Սեմինարի լեզուն լինելու է անգլերենը: Մասնակցել ցանկացողների դիմումները մինչեւ փետրվարի 15-ը պետք է ուղարկվեն ԵՀԱՖ-ի գրասենյակ: Մանրամասներ եւ այլ տեղեկություններ կարելի է ստանալ կապ հաստատելով Աննա Գաբրիելյանի հետ (e-mail: anavgf@hotmail.com):

Տրասեկայի հիմնական ուղիները կանցնեն Հայաստանով

Սկիզբը էջ 1

Դա նշանակում է՝ նրանք եւս ընդունում են, որ այս ճանապարհն ամենակարճն է, ապահովը եւ տնտեսապես շահավետը: Հարց է առաջանում, իսկ ինչպե՞ս կգործի այս ճանապարհը, եթե դրա որոշ հատվածներ, մասնավորապես Հայաստան մուտք գործող, փակ են: Փոխնախարարն այս առնչությամբ նշեց, որ միջկառավարական հանձնաժողովի այս որոշումը հայեցակարգային է եւ ուղենիշ կլինի հետագայի համար: Իսկ եթե կյանքի կոչվի, ապա Հայաստանի կացությունն էապես կփոխվի, ներկայիս փակուղուց կդառնա ճանապարհների խաչմերուկ՝ բոլոր դրական հետեւանքներով:

Մեզ հետաքրքրում էր նաեւ Ախալքալաք-Կարս երկաթուղու կառուցման գաղափարը, որն առաջ էր քաշել Թուրքիան: Այդ գաղափարին, սակայն, ինչպես հայտնեց Հրանտ Բեգլարյանը, միջկառավարական հանձնաժողովի նախորդ նիստի ժամանակ Հայաստանը դեմ է արտահայտվել: Այս նիստում արդեն նման առաջարկ չեղավ: Փոխնախարարը հավելեց, որ ամեն ինչից բացի, սա թանկ (մոտ 600 մլն դոլար) եւ կասկածելի արդյունավետություն ունեցող նախագիծ է: Նա նաեւ տեղեկացրեց, որ հանձնաժողովի հերթական նիստը պետք է տեղի ունենա Երեւանում: Սակայն մինչ այդ Տաշքենդում կկայանա սեպտեմբերին այստեղ նախատեսված եւ սեպտեմբերի 11-ի իրադարձությունների կապակցությամբ հետաձգված նիստը:

Վրաստանում ապօրինի հատված եղեւնիները բերվում են Հայաստան

ԹԲԻԼԻՍԻ, 21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Տարեմուտի նախօրեին Վրաստանում առանձնապես խիստ վերահսկողություն է հաստատվել փշատերեւ ծառերի հատումների հարցում: Սակայն, գրում է «Ռեզոնանսի» թերթը, չնայած արգելքին, անտառներում արդեն ապօրինի հատված են 1500 եղեւնիներ: Թերթի տեղեկատվությամբ, ծառագողերը ակտիվ են գործում Սամցխե-Ջավախքում, որտեղից եղեւնիները եւ մյուս փշատերեւ ծառերը արտահանվում են Հայաստան:

Ամանորի սեղանը մեծ հոգս է շատ-շատերի համար

Ամանոր, նվիրական ու սպասված տոն, սակայն ոչ բոլորի համար: Այդպիսի եզրահանգման եկա, երբ Երեւան քաղաքի մեծածախ շուկաներում, տոնավաճառներում եւ խանութներում հարցում անցկացրի: Հարցմանը պատասխանողների թիվը 52-ն էր, որոնց թվում կային թոշակառուներ, գործազուրկներ, մտավորականներ, ունեւոր ու ընչազուրկ խավի ներկայացուցիչներ: Բոլորին հիմնականում տրվում էին նույն հարցերը՝ Ամանորը սպասվա՞ծ տոն է, ի՞նչ եք դնելու տոնական սեղանին եւ ինչքա՞ն գումար է պետք, վաճառվող մթերքների որակը որքանո՞վ է բավարարում ձեզ:

Սկզբից ասենք, որ սպառողների շահերը ոչ մի կերպ չեն պաշտպանվում: Նախատոնական օրերին աշխուժանում է առեւտուրը, եւ շուկաներում, տոնավաճառներում ու առեւտրի կետերում վաճառվում են շուտ փչացող, վաճառքի եւ պահպանման համար հատուկ պայմաններ պահանջող մսեղեն, երշիկեղեն, ֆարշ, դոնդողներ, կրեմային հրուշակեղեն, ձկնկիթ եւ ձկնեղեն, կաթնամթերք, տնային պայմաններում պատրաստված զանազան պահածոներ եւ այլ մթերքներ բաց վիճակում, կեղտոտ տարաներից, բժշկական քննության չենթարկված անձանց կողմից, ինչը վարակիչ հիվանդությունների եւ սննդային թունավորումների առաջացման աղբյուր կարող է հանդիսանալ: Կար ժամանակ, որ խանութներում հետ էին վերցնում գնորդի կողմից դժգոհության արժանացած յուրաքանչյուր ապրանք, սակայն այժմ համատարած վերացել է այդ սովորույթը եւ ստիպված ես լինում հանուն առողջության պահպանման աղբարկղ նետել գնած ցածրորակ մթերքը կամ ապրանքը:

ՀՀ առողջապահության նախարարության պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային ծառայության գլխ. սանիտարական բժիշկ Վլ. Դավիդյանցից փորձեցի ճշտել՝ նախատոնական օրերին հատուկ ստուգումներ անցկացվո՞ւմ են, թե՞ ոչ: Ըստ նրա՝ դրսից ներմուծվող ապրանքների համար պատասխանատու է պետստանդարտը, իսկ «Ստուգումների մասին օրենքով» ստուգումներն անց են կացվում տարեկան մեկ անգամ: Պարզից էլ պարզ է, որ նախատոնական օրերին բարձիթողի վիճակ է տիրում, եւ վաճառողները ամեն գնով փորձում են «սաղացնել» անորակ մսամթերքը, եւ անգամ առաջին անհրաժեշտության ապրանքներ: Այս ամենը լուրջ մտահոգության տեղիք է տալիս եւ այդ պատճառով փորձեցի ճշտել Երեւանի գլխ. պետական սանիտարական բժիշկ Մարիետա Հախվերդյանի հետ, թե որեւէ միջոցառում ձեռնարկվո՞ւմ է այս օրերին: Տկն Հախվերդյանը մտահոգ էր եւ տեղեկացրեց, որ արդեն քաղաքի բոլոր շուկաների տնօրեններին եւ համայնքի ղեկավարներին հատուկ գրությամբ տեղեկացվել է ուշադրության կենտրոնում պահել նախատոնական առեւտուրը բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգությունն ապահովելու համար: Նա հավաստիացրեց, որ անակնկալ ստուգումներ են կատարվելու բոլոր շուկաներում ու տոնավաճառներում:

Այժմ անդրադառնամ հարցմանը, որին ենթարկվածների 80 տոկոսի համար Ամանորը ժամանակին սպասված ու նվիրական տոն էր, ուրախություն, հարազատների, ընկերների հետ հանդիպում: Սակայն փոխվել են ժամանակները: Այժմ Ամանորը միայն մեծ հոգս է ու գլխացավանք: Ազգային ավանդույթը չխախտելու եւ Ամանորին իրենց դուռը թակող խնամի, բարեկամ, ընկերներից չամաչելու համար շատերը պարտքով, ոմանք էլ տանը եղած վերջին կտոր արժեքավոր իրը վաճառելով, մի կերպ կփորձեն դուրս գալ այդ ծանր բեռան տակից: Մի քիչ բարվոք վիճակում են նրանք (մոտ 40 տոկոսը), ովքեր արտասահմանում ունեն բարեկամ, զավակ կամ սրտացավ ընկերներ եւ արդեն որոշակի գումարներ ստացել են նախատոնական գնումների համար: Սակայն նրանք էլ դժգոհում են բարձր գներից, ապրանքների անորակությունից եւ հատկապես զայրացած են խաբված լինելու հանգամանքից՝ ասել է, թե ամեն քայլափոխի քո տան կշեռքով պիտի շրջես, եթե չես ցանկանում, որ քաշի մեջ քեզ 100-290 գրամ խաբեն: Այս կատեգորիայի մարդկանց համար Ամանորի սեղանի համար հարկավոր է 100-300 ԱՄՆ դոլար: Ըստ հարցման՝ չաշխատող խավը (30 տոկոս) 30-70 հազար դրամով մի կերպ «էշը ցեխից կհանի», իսկ թոշակառուների 25 տոկոսը գտնում է (եթե թոշակները ժամանակին տան), որ 10-20 հազար դրամով «մի բան կդնեն սեղանին»: Ունեւոր խավը (5 տոկոս) Ամանորի սեղանի համար կծախսի 500 դոլար եւ ավելին՝ ըստ դիրքի:

Հարցման ընթացքում նույն տխուր վիճակում էին նաեւ մտավորականները: 25 տարվա բազմափորձ ինժեներ Մարգարիտա Թարխանյանը մեր թերթի մշտական ընթերցողն է եւ հազիվ զսպեց հուզմունքը ու սիրտը բացեց իմ առաջ: Դժգոհեց, «որ ժամանակին սպասված տոնն այժմ շատ տխուր է, բնակարանները ցուրտ են մեր սրտերի պես, գործազուրկ եմ ու թոշակառու մորս հույսին: Փոքր էի, մայրս էր պահում, մեծացա, ինքս նրան պահելու փոխարեն, էլի մորս ամիսներով ուշացող թոշակի հույսին եմ, էլ ինչ Ամանոր», արտասվեց նա:

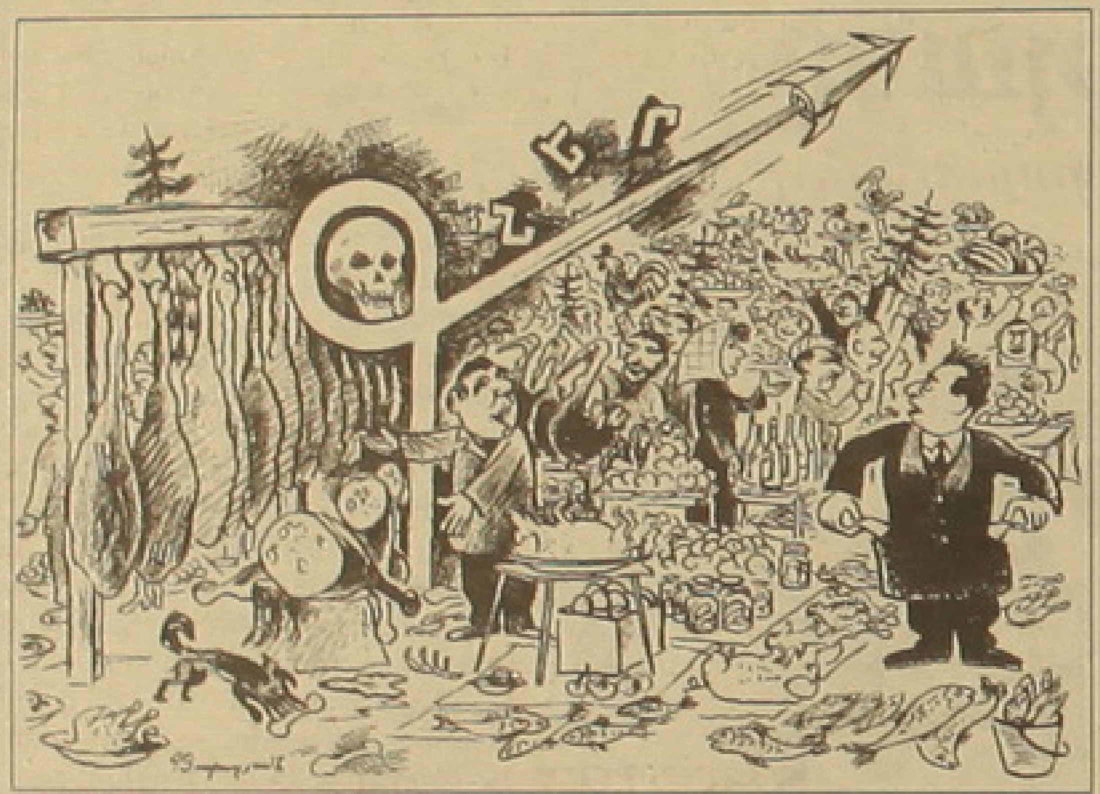

Իսկ ամենուր ճոխ ու առատ վաճառասեղանների հետեւում կանգնածներն էլ դժգոհում էին, որ առեւտուր չկա, մարդ չկա, մոտենում, գները հարցնում ու հեռանում են: Իսկ մսավաճառները խոզի բդի գնի օրական բարձրացումը (մեկ շաբաթ առաջ 1200, այժմ՝ 1800 դրամ է, դեռ հետն էլ ավելորդ ինչ-որ ոսկորներ ու ճարպ) պատճառաբանում էին, որ «Ամանորից 20 օր առաջ խոզի բդից բացի ուրիշ մասերը չեն վաճառվում, իսկ գյուղացին խոզը վաճառում է մեզ ամբողջական: Դա է պատճառը, որ գները բարձրացնում ենք, որ չտուժենք, համ էլ միեւնույնն է, գնողը գնում է, ինչ գին էլ որ դնենք»: Կար ժամանակ, որ հայկական Ամանորի սեղանի զարդը հնդկահավն էր: Սակայն այդ սովորույթը վերացավ, մինչդեռ հնդկահավի միսը շատ ավելի է, քան խոզինը: Կարծում եմ, որ գործարարները պետք է մտածեն այդ մասին:

Վերջին հարցվողը՝ թոշակառու, 78 տարեկան Նվարդ Ղազարյանը, նոյեմբերի թոշակով շուկայից գնել էր կարտոֆիլ, կաղամբ, բազուկ եւ լավաշ ու առիթը օգտագործելով՝ խնդրեց, որ թերթի միջոցով հայտնեմ՝ «Ամանորին բոլորին հրավիրում է իր տուն՝ համտեսելու թթու կաղամբ, խաշած կարտոֆիլ ու բազուկի ջրով էլ խմելու ներկայիս ղեկավարների կենացը»: Նվարդ մայրիկի առաջարկին միացավ Սահակ հայրիկը եւ Ձմեռ պապից խնդրեց աշխատանք ու ավելացրեց. «Առանց գործ ու աշխատանք, ոչինչ չկա բարձիս տակ...»:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Հոգեբուժարանում էլ ապրում են՝ կարոտում, ամուսնանում...

Հայաստանում հաշվառման մեջ է հոգեկան հիվանդություններով տառապող 34.700 մարդ: Շատ է նաեւ այն մարդկանց թիվը, որոնք հոգեկան հիվանդությունների սահմանային վիճակում են եւ հաշվառվում են նեւրոզների եւ այլ սահմանային վիճակների հանրապետական հոգեբուժական հիվանդանոցում: Հոգեկան խանգարումներ ունեցողների մեծ թիվը վկայում է, որ մեզանից ոչ ոք ապահովագրված չէ դրանցից, իսկ հոգեկա՛ն հիվանդների նկատմամբ հասարակության վերաբերմունքը գրեթե միանշանակ է. մեկուսացնել նրանց եւ դրանով խնդիրը լուծված համարել: Իհարկե, շատ են այնպիսի խանգարումներ ունեցողները, որոնք շրջապատի համար վտանգ ներկայացնելու պատճառով մեկուսացման կարիք ունեն, սակայն հոգեբուժարանում գտնվողների զգալի մասը կարող էր բուժումը տան պայմաններում ստանալ՝ ամիսներով, տարիներով հոգեբուժարանում գտնվելու փոխարեն: Անհրաժեշտ է միայն հասարակության ճիշտ վերաբերմունքը, շատ դեպքերում էլ հարազատների հնարավորությունները դժվար սոցիալական պայմաններում նրանց դեղորայքով, սննդով ապահովելու: Այդ պատճառով էլ շատերը հիվանդանոցներում են հայտնվում առանց դրա կարիքը ունենալու:

Սեւանի հանրապետական հոգեբուժական հիվանդանոցը հանրապետության մոտ տասնյակի հասնող հոգեբուժական այն հաստատություններից է, որ գրեթե միշտ հիվանդներով ծանրաբեռնված է: 420 հիվանդի համար նախատեսված հիվանդանոցում այժմ 408 հոգեկան խանգարում ունեցող է բուժվում: Նրանցից շատ շատերը հոգեբուժարանում են մնում տարիներով: Պետական այս բուժհիմնարկը յուրաքանչյուր հիվանդի համար օրական 2000 դրամ է ստանում՝ կարողանալով ապահովել նվազագույն սպասարկումը:

Սեւանի հոգեբուժարան կատարած մեր այցի առիթը հիվանդանոցի երկու մասնաշենքերի վերակառուցումն էր՝ հոգեսոցիալական բաժանմունք եւ մեկուսարան: Շինարարությունն իրականացնելու համար հիվանդանոցին աջակցել է «Բժիշկներ առանց սահմանների» բելգիական կազմակերպությունը: Նա հոգեբուժարանի հետ համագործակցում է մոտ երեք տարի՝ փորձելով բարելավել հիվանդների կենցաղային եւ հոգեսոցիալական վիճակը:

ԲԱՍ-Բելգիա կազմակերպության առաքելության ղեկավար Թիդո ֆոն Շոն-Անգերերի խոսքերով, իրենք Գեղարքունիքի մարզում նոր հոգեսոցիալական ծրագիր են իրականացնում, որի նպատակն է օգնել ոչ միայն հիվանդանոցում գտնվող, այլեւ դուրս գրված եւ հաշվառման մեջ գտնվող հոգեկան հիվանդներին: Կստեղծվեն որակյալ ամբուլատոր ծառայություններ, որտեղ կաշխատեն հոգեբույժներ, հոգեբաններ, սոցիալական աշխատողներ եւ կփորձեն հաստատել հիվանդ-ընտանիք, հիվանդ-հասարակություն փոխհարաբերությունները, ինչպես նաեւ կօգնեն անվճար դեղորայքով:

Նոր մասնաշենքերի կառուցումն ու վերանորոգումը առիթ էր հասարակությունից մեկուսացած, այլ տարածաչափության մեջ գտնվող այս մարդկանց առօրյան տեսնելու համար: Հոգեբուժարանի պատերից ներս գտնվողներն այլ իրականության մեջ են ապրում՝ զերծ մեզ բոլորիս այդքան ծանոթ խնդիրներից: Հասարակության տարբեր շերտերին են պատկանում այս հիվանդանոցի «բնակիչները»՝ հողի աշխատավորից մինչեւ գիտությունների դոկտոր, սակայն նրանց միավորում է հարազատներից լքված լինելն ու խեղված ճակատագիրը:

Մեր զրուցակիցները պատմում էին իրենց անցյալի, ապրած լավ ժամանակների մասին, նշում, թե հիվանդանոցում իրենց լավ են վերաբերվում, սակայն...

Տոների նախօրեին հիվանդների կարոտի զգացումը կարծես թե ավելի էր սրվել: Նրանցից մեկը ցանկանում էր, որ գոնե Ամանորին հարազատներն իրեն հիշեն եւ տուն տանեն: Մյուսն էլ լսել էր, թե շուտով դստեր նշանադրությունն է լինելու եւ հույս ուներ գոնե այդ օրը լինել նրա կողքին:

Չնայած արտաքին աշխարհի անտարբերությանը, կյանքը հոգեբուժարանում շարունակվում է: Այն հիվանդները, որոնք ի վիճակի են եւ ցանկություն ունեն, ակումբ են հաճախում՝ թենիս, շախմատ, շաշկի խաղալու, գիրք կարդալու: Տարօրինակ, բայց հետաքրքրական աշխատանքներ են ցուցադրված ակումբում. հիվանդների նկարներն ու ասեղնագործ աշխատանքներն են:

Այստեղ նույնիսկ զույգեր են ձեւավորվում: Հավանաբար այս տարեմուտն էլ կնշանավորվի ամուսնությամբ:

ՄԱՐԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ՄՈՍԿՎԱ

Ա՛խ, Գագի՛կ, Գագի՛կ...

Բուլվարային նյութ հայ դիվանագետի մասին բնավ էլ ոչ բուլվարային «Նեզավիսիմայա գազետայում»

Եթե Հայաստանում կարդում են մոսկովյան «Նեզավիսիմայա գազետան», ապա նկատած կլինեն, որ նրա առաջին էջի աջ անկյունում կանոնավոր կերպով հրապարակվում են բռնազբոսիկության աստիճանի հասցված նամակ-դիմումներ՝ ուղղված տարբեր անձնավորությունների ու նրանց շուրջը ծավալված իրադարձությունների: Ոճը հումորահակ է, հեգնական կամ սարկաստիկ: Ահա եւ թերթի դեկտեմբերի 17-ի համարում «Ավազակային երջանկություն» բնավ էլ ոչ լիրիկական վերնագրով ուղերձում այդ «պատվին» է արժանացել Ռուսաստանում ՀՀ դեսպան Սուրեն Սահակյանը: Անմիջապես ասենք, որ հայոց դիվանագիտական ներկայացուցիչն անմիջական հարձակումների թիրախ չի դարձել: Մոտեցումը շատ ավելի բազմածալ է: Ուզում ես հավատալ, որ հրապարակումը չի հարմարեցված նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի այդ նույն օրը տեղի ունեցած մոսկովյան աշխատանքային այցին: Բայց, ավա՜ղ, տեքստը հակում է մեզ այդ մտքին, եւ դրանով իսկ «ասքը» դառնում է անպատեհ ու անպատշաճ:

«Ռուս-հայկական բարեկամությունը չի ժանգոտում, ամպագոռգոռ հայտարարում է թերթը, Ձեր նախագահը հաճախակի է հայտնվում Մոսկվայում: Դա Ձեր ծառայությունն է»: Դեսպանին վայել հաճոյախոսություն: Բայց հենց այստեղից էլ նամակագիրն անցնում է իր հղանի «բուն իմաստին»: Որտեղից-որտեղ եռամյա հնության պատմական անդրադարձ է կատարվում, եւ նա հանգամանորեն կանգ է առնում Սահակյանի նախորդի՝ Գագիկ Շահբազյանի (Գագիկի) բարոյական նկարագրի վրա: Համայն Ռուսիո լրատվական տարածքում հառնում է արկածախնդիր գործմոլի օստապյան կերպարը: Պարզվում է, որ հինգ հազար դոլարի դիմաց այդ Գագիկը դիվանագիտական համարներ է նվիրաբերել մոտ 150 մոսկվացի հայ բանդիտների, որոնք իրենց քրեական հավաքներին էլ ժամանել են դիվանագիտական մեքենաներով, եւ փոխհրաձգություններն ու սպանություններն էլ կատարվել են գրեթե դեսպանության քթի ներքո: Մոսկվացի մենթերն էլ շշկլվել են, թե քաջարի հայ դիվանագետները այդ ինչ չեն կարողանում կիսել դեսպանության հարկի տակ: Ավարտելով Գագիկի քրեական թեքումով առինքնող կերպարի շռայլ բնութագիրը, թերթը նորեն գովում է Ս. Սահակյանին, որ նա վերջ տվեց այդ պրակտիկային: Բայց եւ անմիջապես ափսոսանք է հայտնում, ինչո՞ւ, չէ՞ որ ինչ-որ ձեւով պետք է կերակրել դեսպանությունը: Ավելին, դեսպանին արժեքավոր հանձնարարական է տրվում ճապոնիա մեկնող հայոց նախագահին խորհուրդ տալ ման գալ-գտնել Գագիկին եւ նրան ուղարկել ծագող արեւի երկիր՝ տեղի գանգստերների՝ յակուծաների հետ կապեր հաստատելու համար: Նրանք շատ հարուստ են, բայց դեռ չգիտեն ինչքան պատվաբեր է լինել հայ «դիվանագետ»: Եվ ո՞վ գիտե, խորամանկորեն կանխագուշակում է թերթը, որ մի օր ինքը՝ Ս. Սահակյանը չի դառնա դեսպան ճապոնիայի գանգստերների շնորհիվ բացված նոր դեսպանությունում:

Բուլվարային նյութ է, որ տպագրվել է, ցավոք, բնավ էլ ոչ բուլվարային թերթում: Մնում է միայն, որ Հայաստանի արտգործնախարարության վերլուծողական պայծառ մտքերը վերծանեն, թե ինչ է թաքնված այս հրեական խաղի մեջ: Երբեք չպետք է մոռանալ, որ «անկախ» կոչված այդ թերթը պատկանում է Բորիս Աբրամիչ Բերեզովսկուն:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Վրաստանի խորհրդարանը վավերացրեց գազի առաքումների պայմանագիրը

Վրաստանի խորհրդարանը հինգշաբթի օրը միաձայն հավանության արժանացրեց ադրբեջանական «Շահդենիզ» հանքավայրից բնական գազն իր տարածքով Թուրքիա առաքելու պայմանագիրը, հաղորդում է «Սակինֆորմ» գործակալությունը: Վրացական միջազգային նավթային կորպորացիայի ղեկավար Գեորգի Ճանտուրիան ընդգծել է, որ Բաքու-Թբիլիսի-Էրզրում գազատարի կառուցումը միլիոնավոր դոլարների եկամուտներ կբերի Վրաստանի բյուջե, խողովակաշարի վրացական հատվածի անվտանգությունը կապահովվի միջազգային չափանիշների համաձայն: Ճանտուրիան նշել է, որ խողովակաշարի կառուցումը պատճառ չի դառնա Ռուսաստանի հետ հարաբերությունների լարվածության, հակառակը՝ «Ռուսաստանը կարող է մասնակցել գազի առաքումներին»: Վրաց վերլուծաբանները կարծում են, որ Բաքու-Թբիլիսի-Էրզրում գազատարը (անցնելու է Վրաստանի հայաբնակ Ջավախք երկրամասով) կդառնա Վրաստանի անվտանգության երաշխավորը:

Պանկիսի կիրճը՝ Թբիլիսիի վերահսկողությունից դուրս

Վրաստանի՝ Չեչնիային սահմանակից Պանկիսի կիրճը դուրս է եկել պաշտոնական Թբիլիսիի վերահսկողությունից: Այն վտանգավոր գոտի է նույնիսկ վրաց ուժային նախարարությունների աշխատակիցների համար: Կիրճում տեղացի շուրջ յոթ հազար կիստինցի չեչենների կողքին բնակվում են եւս յոթ հազար փախստականներ Չեչնիայից, որոնց մեջ քիչ չեն ռուսական դաշնային ուժերի դեմ կռվող չեչեն մարտիկները, արաբ վարձկանները: Պանկիսում եկամտի գլխավոր աղբյուր են համարվում օտարերկրյա քաղաքացիների առեւանգումները եւ դրանց դիմաց ստացվող փրկագինը: Վրացական «Փրայմ նյուս» գործակալությունը նշում է, որ հինգշաբթի երեկոյան Պանկիսում սպանվել է վրացական ՆԳՆ մի աշխատակից, մեկ ուրիշը՝ անհետ կորել, ենթադրվում է՝ պատանդ վերցվել:

Վրաստանի պետանվտանգության նախարար Վալերի Խաբուրզանիան անարդար է համարել Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովի այն հայտարարությունը, որ Վրաստանի իշխանությունները պատրաստ չեն Կովկասում ահաբեկչության դեմ Ռուսաստանի հետ համատեղ պայքար մղելու: «Մոսկվան չի տեսնում վրացական իշխանությունների ջանքերը՝ վերահսկելու Պանկիսի կիրճը: Ահաբեկիչների զավթած Վրաստանի այս տարածքից են գնում Չեչնիայում կռվող ահաբեկիչներին եւ վարձկաններին ֆինանսական, տեղեկատվական եւ այլ սնուցումներ», ասել էր Իվանովը: «Վրաստանը միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարում ունի քաղաքական կամք եւ ցանկություն, ինչն իրականացվում է հնարավորությունների սահմաններում: Մեզ համար դժվար է լուծել բոլոր խնդիրներն անմիջապես», հայտարարել է Վրաստանի պետանվտանգության նախարարը:

Աբխազիան ՌԴ-ին եւ ԱՊՀ պետություններին հորդորում է դուրս չբերել ռուս խաղաղարարներին

Աբխազիայի ինքնահռչակ իշխանությունները դիմել են Ռուսաստանին եւ ԱՊՀ մյուս պետություններին՝ հորդորելով երկարաձգել վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում ռուս խաղաղարարների մանդատը, որի ժամկետը լրանում է դեկտեմբերի 31-ին: Արտգործնախարար Ս. Շամբան հայտարարել է, որ «Սուխումը կտրականապես դեմ է ռուս խաղաղարարներն այլ երկրների խաղաղարարներով փոխարինելու Վրաստանի առաջարկությանը»: Ռուսական «կապույտ սաղավարտները» վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում տեղաբաշխվել են 1994 թ.՝ ԱՊՀ զորքերի հովանու տակ:

Դեկտեմբերի 29-ին Լիբանանի մայրաքաղաք Բեյրութում տեղի է ունենալու Եվրոպայի գեղեցկուհու (Միսս Յուրոպ) ընտրություն, որին մասնակցելու են 34 հավակնորդներ: Նկարում. Միսս Ֆրանսիա Էլոդի Գոսուինը, հագուստների փորձի ընթացքում:

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Ռուսաստանը կտրականապես դեմ է Իրաքի ռմբահարումներին

Ռուսաստանի փոխարտգործնախարար Սերգեյ Օրջոնիկիձեն հայտարարել է, որ «Մոսկվան կտրականապես դեմ է միջազգային հակաահաբեկչական պայքարի հաջորդ փուլում Իրաքի դեմ հնարավոր ռազմական գործողություններին»:

«Ինտերֆաքսը» նշում է, որ ՌԴ փոխարտգործնախարարն այս մասին տեղեկացրել է ԱՄՆ պետքարտուղարի տեղակալ Ջոն Վուլֆին՝ Մոսկվայում կայացած հանդիպման ընթացքում:

Պաշտոնական տեսակետներ արտահայտող «Թեհրան թայմս» օրաթերթը նշում է, որ Իրաքի դեմ ԱՄՆ պատերազմի դեպքում հիմնական դերակատարներ են լինելու Իրաքի հարեւանները, Քուվեյթը եւ Թուրքիան: Ըստ թուրքական «Հյուրիեթ» օրաթերթի, վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթն ասել է, որ հունվարի 16-ին ԱՄՆ այցելության գլխավոր պատճառն Իրաքի խնդիրն է: «Ինչ էլ պատահի այդ երկրի հետ, եւ ազդելու, եւ հետաքրքրելու է Թուրքիային», նշել է Թուրքիայի վարչապետը:

Արաբական լիգան խզում է կապերը Իսրայելի վարչապետի հետ

Կահիրեում տեղի ունեցած Արաբական լիգայի համաժողովի անդամները հանդես են եկել հայտարարությամբ, ըստ որի լիգան ընդհատում է բանակցությունները Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնի հետ: Քանի դեռ Շարոնը շարունակում է Պաղեստինի ինքնավարության առաջնորդին չեզոքացնելու քաղաքականությունը, չի ճանաչվի իբրեւ քաղաքական համագործակցության ղեկավար: Մ. Նահանգներին կոչ է արվել խելամիտ քաղաքականություն վարել եւ գործի դնել բոլոր քաղաքական լծակները՝ փրկելու Պաղեստինի ժողովրդին: Իսրայելից պահանջվել է ռազմական գործողությունների ակտիվությամբ չհամեմատվել Մ. Նահանգների հետ: Արաբական բոլոր պետություններն իրենց պատրաստակամությունն են հայտնել տնտեսական օգնություն ցուցաբերելու ու աջակցելու Պաղեստինին:

Արաբական լիգայի որոշումից դժգոհություն է հայտնել Սիրիայի արտգործնախարար Ֆարուք ալ Շարան: Նա հայտնել է, որ Սիրիան բավարարված չէ այնպիսի որոշումից, ըստ որի դադարեցվում են բանակցությունները Շարոնի հետ, եւ առաջարկել է նոր խորհրդակցություն սկսել ու Իսրայելի հետ կապերը խզել:

Ռ. Պ.

Իսրայելն արգելեց Արաֆաթի մուտքը Բեթղեհեմ

Իսրայելը Յասեր Արաֆաթին թույլ չի տա ներկա գտնվել Բեթղեհեմում կայանալիք Սուրբ Ծննդյան տոների պատարագին, քանի դեռ նա չի ձերբակալել Իսրայելի զբոսաշրջության նախարար Ռահավամ Զեզվիի սպանության կազմակերպիչներին եւ իրականացնողներին, ինչպես նաեւ սպանությանը հավանություն տված «Պաղեստինի ազատագրության ժողովրդական ճակատի» առաջնորդին: Իսրայելի հատուկ ծառայությունները տեղեկություններ ունեն, որ Զեզվիին սպանողները ներկայումս Ռամալլահում են: Պաղեստինյան հատուկ ծառայություններին հայտնի է նրանց տեղը, բայց 4 մարդասպաններին ձերբակալելու Թել Ավիվի պահանջն առայժմ չի կատարվել:

Բեթղեհեմի քաղաքապետ Հանան Հասերը, սակայն, հայտարարել է, թե ինքը կբոյկոտի Սբ. Ծննդյան տոների պատարագը, եթե Իսրայելը պաղեստինցի առաջնորդին թույլ չտա ներկա գտնվել:

Պ. Ք.

ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Պակիստանում վաճառվում են միջուկային ճամպրուկներ

Պակիստանում հնարավոր է ձեռք բերել զանգվածային բնաջնջման տարբեր զինատեսակներ: Դա հայտնի դարձավ պակիստանյան ընդհատակյա զինաշուկայից ամերիկյան CBS հեռուստաընկերության լրագրողների հաղորդած ռեպորտաժից: Նրանց հաջողվել է կես տարի տեղում ծանոթանալ զանգվածային բնաջնջման զենքերի տեսականուն: Ցանկում կան ճամպրուկների տեսքով քողարկված թեթեւ միջուկային ռումբեր, տարբեր թունանյութերով լի սրվակներ: Պակիստանցի առեւտրականներն իրենց դիմած միջնորդների առջեւ պարծեցել են, թե մեկ սրվակի թունանյութը բավական է «մի ամբողջ քաղաքի բնակչություն ոչնչացնելու համար»:

Ամերիկացիներն ամենից շատ վախենում են նրանից, որ զանգվածային բնաջնջման զենքը կարող է հայտնվել բեն Լադենի ձեռքին (եթե արդեն չի հայտնվել): Պակիստանի հյուսիս-արեւմուտքում եւ Աֆղանստանի արեւելքում ապրում են փուշտունական ցեղեր, որոնց միջոցով դժվար չէ կապ հաստատել պակիստանցի ընդհատակյա զինավաճառների հետ: CBS-ի լրագրողներին այս հարցում օգնել են աֆղան եւ պակիստանցի միջնորդները, որոնք հայթայթել են վաճառվող զինատեսակների նմուշներ եւ լուսանկարներ: Պակիստանցի զինավաճառները մասնավորապես գովազդում են ճամպրուկների տեսքով քողարկված փոքր միջուկային ռումբերը եւ ուժեղ թունանյութերով լի 70 սրվակները: Վերջիններս իբր բերված են Ուկրաինայից:

CBS-ը հիշեցնում է, որ ավելի վաղ՝ նոյեմբերին իտալական «Մունդո» եւ իտալական «Կոռիերե դելլա սերա» թերթերի թղթակիցները Ջալալաբադից ոչ հեռու, «Ալ Ղաիդայի» լքած ճամբարում գտել էին ռազմական թունանյութ «Զարինի» սրվակներ: 30-ական սրվակ պարունակող տուփերի վրա նշված էր, որ դրանք արտադրված են ՍՍՀՄ-ում: Որոշ ժամանակ անց երկու թղթակիցներն էլ սպանվեցին: Նաեւ հաղորդումներ եղան Քաբուլի կիսավեր շենքերում հայտնաբերված փաստաթղթերի մասին, որոնք վերաբերում էին օդապարիկից սիբիրախտի ցուպիկների սփռմանը, ռազմական թունանյութերի եւ միջուկային ռումբի պատրաստմանը: Բոլոր փաստաթղթերը փորձաքննության նպատակով ուղարկված են ԱՄՆ:

«Աֆղանստանի եւ Պակիստանի միջեւ զենքի ազատ շրջանառությունը դյուրին է, քանի որ սահմանը տեղ-տեղ առհասարակ չի վերահսկվում», գրում է «Վաշինգտոն փոստ» թերթը: Հենց նման վայրերով Աֆղանստանում պարտված «Ալ Ղաիդայի» հազարավոր վարձկաններ անցել են Պակիստան: Չի բացառվում, որ այնտեղ անցած լինի նաեւ բեն Լադենը, որին փուշտուններից շատերը մեծարանքով «հեղափոխության հայր» են անվանում: Ըստ պաշտոնական տեղեկությունների համաձայն, Պակիստանի նախագահ Փերվեզ Մուշարաֆը գաղտնի համաձայնագիր է կնքել ԱՄՆ-ի հետ՝ ամերիկացիներին թույլատրելով ահաբեկիչներին ազատորեն փնտրել իր երկրի տարածքում:

Պ. Ք.

Զոհերի հարազատները կստանան 1 մլն 650 հազար դոլար

ԱՄՆ վարչակազմը հայտարարել է, որ սեպտեմբերի 11-ին Նյու Յորքում, Վաշինգտոնում եւ Փենսիլվանիայում ահաբեկչություններից զոհված անձանցից յուրաքանչյուրի ընտանիքը պետական փոխհատուցում կստանա միջին հաշվով 1 մլն 650 հազար դոլարի չափով: Գումարը կվճարվի կառավարության ստեղծած նպատակային հատուկ հիմնադրամից: Զոհերի ընտանիքներից յուրաքանչյուրի ստանալիք փոխհատուցման ստույգ չափը կախված կլինի զոհի հարազատների թվից, նրա տարիքից եւ ունեցած եկամուտներից: Ըստ այդմ, հարազատները կստանան 300 հազարից մինչեւ 3,8 մլն դոլար: ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ փոխհատուցում ստանալու պայմանը կառավարության դեմ դատական հայց ներկայացնելուց հրաժարվելն է: Զոհերի ընտանիքները նաեւ ժամանակավորապես կազատվեն եկամտահարկից եւ այլ հարկերից: Փոխհատուցման հիմնադրամում ներկայումս կա 6 մլրդ դոլար (4,8-ը հատկացրել է կառավարությունը, մնացյալը՝ ապահովագրական ընկերությունները):

Առաջին դատական հայցը «Յունայթեդ էրլայնզի» դեմ

Սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչություններից զոհերից մեկի՝ առեւանգված ինքնաթիռի ուղեւոր Լուիս Մարիանիի այրին դատական հայց է ներկայացրել ամերիկյան «Յունայթեդ էրլայնզ» ավիաընկերության դեմ: Վերջինս մեղադրվում է այն բանում, որ թռիչքի ժամանակ անտեսել է ուղեւորների անվտանգությունը, ուստի պատասխանատու է կատարված ահաբեկչության համար:

Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ 59-ամյա Մարիանին այն ինքնաթիռի մեջ էր, որը մխրճվեց Առեւտրի համաշխարհային կենտրոնի 2-րդ երկնաքերի մեջ: «Յունայթեդ էրլայնզի» ներկայացուցիչը երեկ հայտարարեց, թե ավիաընկերությունը դեռեւս չի արձագանքել դատական հայցին:

Կինո

Հայոց կինոս հայտնված՝ իր օրինակ ...

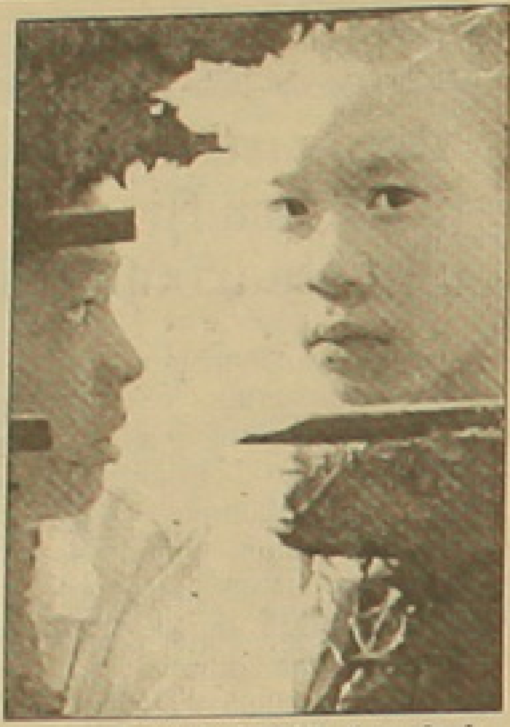

«Գարունը հայրենի քաղաքում»

Հետաձգված հույսեր

«Հարավային Կորեա. անհույս կինոկայսրություն». այսպես էր վերնագրել կորեական կինոյի հետահայաց ցուցադրությունը 2000 թվականի «Կինոտավրոս» փառատոնում: Բայց «անհույս» մակդիրն արդեն անհարիր է հնչում, որովհետեւ վերջին տարիներս խորհրդավոր կինոկայսրությունն ավելի ու ավելի հստակ է գծագրվում անհայտության մշուշի միջից: Միջազգային ասպարեզում մեծ հետաքրքրություն է առաջացել կորեական կինոյի հանդեպ, որը հետզհետե սպառնալի մրցակից է դառնում Ճապոնիայի եւ Հոնկոնգի համար: Կիմ Կի Դուկի «Կղզին» մասնակցել է ավելի քան 15 փառատոնի, մրցանակներ շահել Բրյուսելում, Վենետիկում, Ֆանտասպորտոյում եւ այլուր, թեեւ «սիրո այդ ցնցող պատմության» դժնի տեսարաններն ստիպել են ֆիլմի ցուցադրությունը մերթընդմերթ ընդհատել թույլ նյարդերի տեր հանդիսատեսների ուշաթափության պատճառով: Մրցանակների մի ամբողջ խուրձ է ժողովել եւ Լի Մյուն Սեի «Թաքնվելու տեղ չկա» մարտաֆիլմը, որի անհնարինության չափ ծեծված սյուժեն (ոստիկանները հետապնդում են հանցագործին) փոխհատուցվում է ոճական արտահայտչականության աներեւակայելի հրավառությամբ՝ Հոլիվուդին մատնելով խոր հուսահատության: Եվս մի ոստիկանական մարտաֆիլմ՝ Ջե-յու Կանի «Շիրին», իր հայրենիքում դրամարկղային հաջողություններով գերազանցել է նույնիսկ «Տիտանիկին»: Իսկ սկանդալիստի անուն հանած Ջան Սունվուի «Կեղծիքն» իր բարկ էրոտիզմով համեմատվել է ճապոնացի Նագիսա Օշիմայի հռչակավոր «Զգացմունքների կայսրության» հետ: Բայց կորեական կինոյի փառատոնը, որ ՌԴ-ում Կորեայի Հանրապետության դեսպանատան նախաձեռնությամբ դեկտեմբերի 17-21-ը կազմակերպվել էր «Մոսկվա» կինոթատրոնում, զուրկ էր վերջերս աղմուկ հանած թե դրամարկղային, թե փառատոնային հիթերից: Դեսպանատան մշակութային ծառայության տնօրեն Լի Կի Ուն երեւանյան փառատոնի բացման առթիվ տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսում միայն կցկտուր տվյալներ հայտնեց իր երկրի կինեմատոգրաֆի մասին՝ այնպիսի տպավորություն թողնելով, որ կամ անհարկի համեստություն է ցուցաբերում, կամ էլ անհաղորդ է կորեական ֆիլմերի շուրջն արտասահմանում բորբոքված բումին: Հիթերի բացակայությունը նա պարզաբանեց այն հանգամանքով, որ փառատոնի ծրագիրն ընտրվել է պատշաճապես երկրի ներկայիս կյանքին ծանոթացնելու նպատակով: Այլ կերպ ասած, կինոփառատոնը ճանաչողական նշանակություն ուներ, միայն թե ֆիլմերի ընտրությունն այնքան էլ չէր խթանում այսօրվա կորեական կինոյի մասին բարենպաստ, ուր մնաց, թե հիացական կարծիք կազմելուն: Ներկայացված հինգ կինոնկարներից երեքը՝ Չան Յուն Հենի «Կապերը», Հե Չժին Հոյի «Սուրբ Ծնունդը օգոստոսին» եւ Լի Չժոն Գուկի «Նամակը», սենտիմենտալ մելոդրամներ էին, որտեղ ժանրի չարչրկված խաղաքայլերը գործի էին դրվել հնդկական կինոյին հատուկ անմեղսագիտակ մանկամտությամբ: «Նամակում» աղի արտասուքի այնպիսի ջրհեղեղ էր հորդում, որ Կորեական թերակղզին կարող էր ծածկել: Մնում էր թեթեւացած շունչ քաշել, որ «Կապերի» հերոսուհին զրկվել է արտասվելու ընդունակությունից: Վիրտուալ զրուցակիցների համակարգչային «չաթերի» պես անվերջանալի այս ֆիլմը, բարեբախտաբար ավարտվեց հենց այն պահին, երբ հերոսուհու կորուսյալ ընդունակությունը վերականգնվեց:

«Կապեր»

Անհամեմատ զուսպ ու բարձրաճաշակ էր Լի Քվան Մոյի «Գարունը հայրենի քաղաքում» ֆիլմը՝ պատերազմական տարիների կտավ երկու տղաների դառը մանկության մասին: Բայց դրա փոխարեն Պակ Չհոլ Սուի «301 եւ 302 բնակարանները» Մարկո Ֆերրերիի մռայլ այլաբանություններից թունդ ազդված մի կինոնկար /որի հերոսուհիներից մեկը, տառապելով ֆրեյդիստական բարդույթներից, նողկում էր ուտելիքից, իսկ մյուսի կյանքում, նույն ֆրեյդիստական ոգով, սնունդը փոխարինում էր ամեն ինչին/ ապավինել էր զուտ շոկային էֆեկտներին՝ ընդհուպ մարդակերություն:

Դժվար է պնդել, թե այս ֆիլմերը հայ կինոսիրողին օգնեցին հայտնաբերելու մեզ համար դեռեւս իսկապես անհայտ կորեական կինոկայսրությունը: Պրն Լի Կի Ուի հավաստիացմամբ, վեց ամսից մեզ սպասում է մի նոր հանդիպում Կորեայի կինեմատոգրաֆի հետ, այնպես որ հայտնագործության չարդարացված հույսերը հետաձգվում են ուղիղ կես տարով:

ՀԱՅՈՐԴ ՇԱԲԱԹ՝ ՀԵՌՈՒՍՏԱԷԿՐԱՆՆԵՐԻՆ

Արժե դիտել

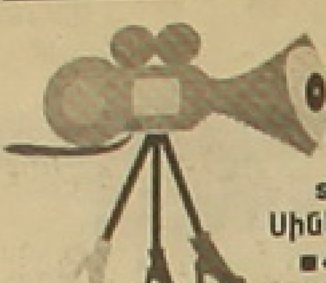

24 դեկտեմբերի, 9.35 Սինեմախս

■**«Մկրատաձեռ Էդուարդը»** ★★: Ռեժիսոր՝ Թիմ Բարթոն: Դերերում՝ Ջոնի Դեփ, Ուայնոնա Ռայդեր: ԱՄՆ, 1990:

Այս ֆանտաստիկ հեքիաթի երազկոտ հերոսն այնքան արտասովոր է, որքան իր պատմությունը:

25 դեկտեմբերի, 12.55 Սինեմախս

■**«Օնեգին»** ★: Ռեժիսոր՝ Մարթա Ֆայնս: Դերերում՝ Ռեյֆ Ֆայնս, Լիվ Թայլեր: Մեծ Բրիտանիա, 1999:

Պուշկինի չափածո վեպի անգլիական ընթերցումը:

25 դեկտեմբերի, 24.00 ԱՐ

■**«Բարեւ, ես եմ»** ★★: Ռեժիսոր՝ Ֆրունզե Դովլաթյան: Դերերում՝ Արմեն Ջիգարխանյան, Մարգարիտա Տերեխովա, Ռոլան Բիկով: Հայաստան, 1965:

Հայկական կինոյի անվերապահ արժեքներից մեկը:

27 դեկտեմբերի, 21.00 Արմեն-Ակոբ

■**«Որտե՞ղ ես, եղբայր»** ★★: Ռեժիսոր՝ Ջոել Քոեն: Դերերում՝ Ջորջ Քլունի, Ջոն Տուրտուրո, Հոլի Հանթեր: ԱՄՆ, 2000:

Արկածային կատակերգություն հոմերոսյան մոտիվներով, «Ոդիսականի» արդիականացված տարբերակը:

27 դեկտեմբերի, 00.45 РТР

■**«Հռչակ»** ★★: Ռեժիսոր՝ Վուդի Ալեն: Դերերում՝ Քենեթ Բրանա, Ուայնոնա Ռայդեր, Մելընի Գրիֆիթ, Լեոնարդո Դի Կապրիո: ԱՄՆ, 1998:

Հեգնաբան Ալենը, քննելով «հռչակի ֆենոմենը Մ. Նահանգներում», դրա արտաքին շուքի տակ երեւան է բերում ծիծաղելի աստառը:

28 դեկտեմբերի, 00.45 РТР

■**«54 ստուդիան»** ★: Ռեժիսոր՝ Մարկ Քրիստոֆեր: Դերերում՝ Ռայան Ֆիլիպ, Մայք Մայերս, Սալմա Հայեկ: ԱՄՆ, 1998:

Ժամանակին նյույորքյան բոհեմի հավաքատեղին դարձած հռչակավոր գիշերային ակումբի պատմությունը:

29 դեկտեմբերի, 12.00 Հ1

■**«Բեմեզրի լույսերը»** ★★: Ռեժիսոր՝ Չարլի Չապլին: Դերերում՝ Չ. Չապլին, Քլեր Բլում: ԱՄՆ, 1952:

Մելոդրամ ծեր ծաղրածուի մասին:

29 դեկտեմբերի, 22.30 Սինեմախս, 01.20 Շանթ

■**«Ամերիկյան գեղեցկություն»** ★★: Ռեժիսոր՝ Սեմ Մենդես: Դերերում՝ Քեւին Սփեյսի, Անեթ Բենինգ, Թորա Բերչ: ԱՄՆ, 1999:

5 «Օսկարի» արժանացած ֆիլմի հերոսը, իր խոսքերով, մի առավոտ հասկանում է, որ ամբողջ կյանքը քնել է եւ միայն հիմա է իսկապես արթնացել: Նրա կյանքի կատակերգությունը հետզհետե վերածվում է դրամայի:

30 դեկտեմբերի, 23.55 Ա1+

■**«Ամուսնություն իտալական ձեւով»** ★★: Ռեժիսոր՝ Վիտտորիո Դե Սիկա: Դերերում՝ Սոֆի Լորեն, Մարչելլո Մաստրոյաննի: Իտալիա, 1964:

Էդուարդո Դե Ֆիլիպպոյի «Ֆիլումենա Մարտուրանո» պիեսի էկրանացումը:

«Անհավատալի» փաստեր

■ Ամենանշանավոր կինովամպիրի՝ կոմս Դրակուլայի դերակատար **Բելա Լուգոշին** իր հերոսի պես հարություն առավ մահից հետո: Վերջին ֆիլմի նկարահանումներից մի քանի օր առաջ նա կնքել էր մահկանացուն: Բայց ռեժիսոր Էդ Վուդը չէր ուզում զրկվել իր միակ աստղից եւ Լուգոշիի մեկ-երկու խոշոր պլանները համատեղեց փոխանորդի հետ, որը թիկնոցի թեւքով շարունակ ծածկում էր դեմքը:

■ Հանգուցյալ անգլիացի դերասան Փիթեր Սելերսը մի ֆիլմում կրկնօրինակել է 17 դերասանի:

■ 1962-ի հոկտեմբերին «Թայմ» ամերիկյան հանդեսը գրել է. «Նախորդ շաբաթ մի կինոդերասանի տեղափոխել են անգլիական հիվանդանոցներից մեկը: Նա ապաքինման կարիք ունի, որովհետեւ լիովին հյուծված է: Անցյալ տարվա ընթացքում նա սոսկալի այրվածքներ է ստացել, ոտքերի ջլերը վնասել, կոտրել է ծնկոսկրն ու ձեռքի բթամատը, վիզը հոդախախտել եւ երկու անգամ ուղեղի ցնցում տարել: Այս ամենը կատարվել է Փիթեր Օ՝ Թուլի հետ Հորդանանի անապատներում «Լորենս Արաբիացի» ֆիլմի նկարահանումների ժամանակ»:

■ «Պիկովայա դամա» օպերայի նոր էկրանացման մեջ 76-ամյա Մայա Պլիսեցկայան ոչ միայն խաղում է, այլեւ առաջին անգամ երգում: Ֆիլմի ռեժիսոր Ալեքսանդր Կուլյամինի կարծիքով, «Չայկովսկու օպերայում կոմսուհու դերերգը բավական հեշտ է»:

Կարմենը կինոյում

«ԿԱՐՄԵՆ»

1926, Ֆրանսիա: Ռեժիսոր՝ Ժակ Ֆեյդեր: Դերերում՝ Ռաքել Մելեր, Լուի Լերշ, Գաստոն Մոդո:

«Կարմենն» աղջիկների ու կարաբիներների սիրավեպ է, կոպիտ, կենդանի, գունեղ եւ շատ հողեղեն սիրավեպ», համոզված էր համր կինոյի դասական, էկրանացումների վարպետ Ֆեյդերը: Նրան գրավել էր Մերիմեի նովելի ռեալիզմը, թեեւ ռեժիսորը գիտակցում էր, որ իր ֆիլմը «երեւի թե վրդովի Բիզեի երաժշտական ստեղծագործությանը սովոր հանդիսատեսներին»: Բայց Ֆեյդերն ամենից շատ կարեւորում էր «միջավայրն ու մթնոլորտը», ուստի «Կարմենի» նկարահանող խումբը՝ արժանահավատ ճշմարտացիության հետամուտ, մեկնեց Իսպանիա: «Մենք հատուկ դիմում հղեցինք բռնապետ Պրիմո դե Ռիվերային,- պատմել է Ֆեյդերը: - Որոշ դեպքերում բռնապետներն էլ կարող են օգտակար լինել: Խնդրանքիս համաձայն, որպես ստատիստների, ինձ ուղարկեցին սահմանապահների մի ամբողջ ջոկատ, մի խումբ կարաբիներների եւ հեծյալ ոստիկանների»: Տեղաբնակները եւս

մեծ հաճույքով մասնակցում էին նկարահանումներին: «Սինե մագազինը» 1926-ին գրել է, թե ֆիլմի շատ դրվագներում «այն տպավորությունն ես ստանում, որ կինոխցիկը պատահաբար է հայտնվել այդտեղ կամ մոտակայքում բացված է եղել եւ տեսարաններ նկարահանել սովորական մարդկանց կյանքից»: Բայց «Կարմենի» ամենամեծ թերությունը հենց Կարմենն էր, որի դերակատարուհին պարտադրվել էր Ֆեյդերին: Ռաքել Մելերը արտաքուստ համապատասխանում էր կերպարին, մինչդեռ նրա մեկնաբանությունը ընդհանուր ոչինչ չուներ Մերիմեի ստեղծագործության հետ: Այդ հռչակավոր էստրադային երգչուհին, Ֆեյդերի վկայությամբ, «շատ աստվածավախ էր ու խստաբարո սկզբունքների տեր: Նա ուզում էր մարմնավորել միայն անարատ, ազնիվ եւ առաքինի հերոսուհիների: Զարմանալի չէ, որ մեր միջեւ շուտով տարաձայնություններ ծագեցին Մերիմեի ստեղծած Կարմենի առնչությամբ, - պատմել է ռեժիսորը: - Քմահաճ, կրքոտ գնչուհին վերածվել էր հլու ու համեստ աղջկա, որի պլատոնական զգացմունքը ցլամարտիկի հանդեպ, հանգամանքների ճակատագրական բերումով, նրա փեսացու Դոն Խոսեին դրդում է հանցագործության»: Ֆեյդերին այդպես էլ չհաջողվեց հաղթահարել ինքնակամ աստղի դիմադրությունը, եւ Մելերի Կարմենը նրա մյուս կինոհերոսուհիների պես մնաց ճակատագրի ու բոլոր չար մարդկանց զոհը: Ի դեպ, ֆիլմի դերակատարների թվում էր նաեւ Ժան Մյուրատը, որը Նապոլեոն Բոնապարտի քրոջ ամուսնու՝ Ֆրանսիայի մարշալ ու Նեապոլի թագավոր Ժոաշեն Մյուրատի (Հովակիմ Մուրադյան) ծոռն էր եւ նկարահանվել է շուրջ 90 ժապավենում:

«ԿԱՐՄԵՆԻ ՍԵՐԸ»

1927, ԱՄՆ: Ռեժիսոր՝ Ռաուլ Ուոլշ: Գլխավոր դերում՝ Դոլորես Դել Ռիո:

Լոլիտա Դոլորես Ասունսոլո Մարտինեսը, որին Հոլիվուդում կնքեցին Դոլորես Դել Ռիո անունով, Մեքսիկայի ամենահարուստ մարդկանցից մեկի դուստրն էր: Նա 13 տարեկան էր, երբ Մեխիկոյի երաժշտանոցում սկսեց պարարվեստ ուսանել, ապա ուսումը շարունակեց Մադրիդում եւ Փարիզում: 1925-ին ամերիկացի ռեժիսոր Էդուին Քերյուն 20-ամյա մեքսիկուհուն հայտնաբերեց հենց Փարիզում եւ իր հետ տարավ Հոլիվուդ, որտեղ «Ֆոքս» կինոընկերությունը նրան գրկաբաց ընդունեց: Ռաուլ Ուոլշի «Փառքի գինը» հակապատերազմական ֆիլմի հաջողությունից հետո Դել Ռիոն մոտ երկու տասնամյակ մնաց Հոլիվուդում՝ մարմնավորելով տարաշխարհիկ ճակատագրական կանանց մի երկար շարան: Բայց կրակոտ Կարմենսիտայի այդ կերպարը, որ «երգում է ծաղիկն ատամների արանքում եւ ատրճանակը գոտու տակ պահած», հետագայում Դել Ռիոն հենց ինքն էլ փշրեց: 40-ականներից ի վեր նկարահանվելով հայրենական կինոյում, նա դարձավ իսկապես ազգային նկարագրով օժտված հասարակ մեքսիկուհու տիպարն էկրանին:

«ՍԱՆ ՊԱՈՒԼԻԻ ԿԱՐՄԵՆԸ»

1928, Գերմանիա: Ռեժիսոր՝ Էրիխ Վաշնեկ:

Կինոնկարն, այսպես կոչված, «փողոցային ֆիլմերի» շարքից էր: Այն տարիների Գերմանիայում, ինչպես նկատել է կինոպատմաբան Զիգֆրիդ Քրաքաուերը, «փողոցն անդիմադրելի ձգողական ուժ ուներ», եւ այս շարքի ֆիլմերում «միահյուսվում էին կյանքի երկու տարբեր ընկալումներ»՝ բուրժուականն ու «փողոցայինը»:

«ԿԱՐՄԵՆ»

1933, Գերմանիա: Ռեժիսոր՝ Լոթե Ռայնիգեր:

Ուրվապատկերային մուլտիպլիկացիայի այն հատուկ տեսակը, որ ստեղծել է գերմանուհի Ռայնիգերը, գեղարվեստական սկզբունքներով հիշեցնում է ստվերների թատրոն: Բայց իր յուրօրինակ ֆիլմի համար նա ընտրել է ավանդական նվագակցություն՝ Բիզեի երաժշտությունը:

Էջը պատրաստեց՝
ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

ՄՐՑԱՇՐՋԱՆ -2001-Ի ԴԱՓՆԵԿԻՐՆԵՐԸ

Վաղինակ Գալստյանը Հայաստանի լավագույն մարզիկ

Հայաստանի 10 լավագույն մարզիկները

Մրցաշրջան-2001-ը մոտենում է ավարտին: Այն հագեցած էր տարբեր մարզաձեւերից անցկացված աշխարհի եւ Եվրոպայի առաջնություններով, միջազգային խոշոր մրցաշարերով, որոնց մասնակցեցին նաեւ Հայաստանի մարզիկները: Նրանց մի մասը տուն վերադարձավ մեդալներով: Տարեմուտին, ավանդույթի համաձայն, ամփոփվում են մրցաշրջանի արդյունքները եւ որոշվում են լավագույնները:

ՀՀ մարզական լրագրողների ֆեդերացիայի անցկացրած ավանդական, ամենամյա հարցմանն այս անգամ մասնակցեցին մարզական 36 լրագրողներ: Հարցման արդյունքներով մրցաշրջան-2001-ի Հայաստանի լավագույն մարզիկ է ճանաչվել հունահռոմեական ոճի ըմբիշ Վաղինակ Գալստյանը: 63 կգ քաշային ըմբիշն օլիմպիական մարզաձեւերից այս մրցաշրջանում Հայաստանի միակ աշխարհի չեմպիոնն է: Երեւանցի ըմբիշն իրեն գերազանց դրսեւորեց վերջերս Հունաստանի Պատրա քաղաքում անցկացված հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի աշխարհի 46-րդ առաջնությունում: Ուստի պատահական չէ, որ լրագրողները միաձայն նախապատվությունը տվել են Վաղինակ Գալստյանին:

Երկրորդ տեղում է արմավիրցի ծանրամարտիկ Գագիկ Խաչատրյանը: Նա Թուրքիայի Անթալիա քաղաքում անցկացված ծանրամարտի աշխարհի առաջնությունում երկամարտում արժանացել էր արծաթե մեդալի, իսկ առանձին վարժություններում՝ ոսկե եւ բրոնզե մեդալների:

Լավագույն եռյակը եզրափակեց եւս մեկ ծանրորդ՝ երեւանցի Արսեն Մելիքյանը, որն աշխարհի առաջնությունում երկամարտում դարձավ արծաթե մրցանակակիր՝ մեկ արծաթե մեդալ էլ նվաճելով պոկում վարժությունում: Երկու դեպքում էլ հայ ծանրորդը միայն անձնական ավելի քաշի պատճառով զիջեց աշխարհի չեմպիոնի կոչմանն արժանացած քաթարցի Աբաս Նադերին եւ բուլղարացի Պլամեն Ժելյազկովին:

Լավագույն տասնյակի 4-րդ հորիզոնականում տեղ է զբաղեցրել հունահռոմեական ոճի ըմբիշ, երեւանցի Կարեն Մնացականյանը, որն աշխարհի առաջնության արծաթե մրցանակակիր է: Հնգյակը եզրափակում է երեւանցի միջազգային գրոսմայստեր Վլադիմիր Հակոբյանը, որի համար մրցաշրջանը կարելի է հաջող համարել: Հակոբյանը 5 խոշոր մրցաշարերի հաղթող է ճանաչվել: Նրա գլխավորությամբ Հայաստանի շախմատի հավաքականը Երեւանում անցկացված աշխարհի թիմային 5-րդ առաջնությունում դարձավ բրոնզե մրցանակակիր, իսկ Հակոբյանն առաջին խաղատախտակի վրա ցույց տվեց լավագույն արդյունքը՝ արժանանալով ոսկե մեդալի: Տասնյակում միակ մարզուհին սամբո ըմբշամարտի Եվրոպայի այս տարվա չեմպիոնուհի, ձյուդոյի աշխարհի առաջնությունում 5-րդ տեղը զբաղեցրած Քրիստինե Նազարյանն է: Նա արդեն երկար տարիներ աչքի է ընկնում կայուն մրցելույթներով՝ արժանանալով բարձր պարգեւների եւ իր հաստատուն տեղն ունի հանրապետության 10 լավագույն մարզիկների ցանկում: Գյումրեցի Հովհաննես Ամրեյանը ցուցակում 7-րդն է: Նա ծանրամարտի Եվրոպայի առաջնության արծաթե մրցանակակիր է: Հաջորդ տեղում մեր փորձառու ըմբիշներից մեկն է՝ ազատ ոճային Արմեն Մկրտչյանն Արարատ քաղաքից: Օլիմպիական խաղերի արծաթե մրցանակակիրն այս տարի Եվրոպայի առաջնությունում արժանացավ բրոնզե մեդալի:

Գյումրեցի ծանրորդ Հակոբ Փիլոյանը բրոնզե մեդալներ նվաճեց աշխարհի եւ Եվրոպայի առաջնություններում: Լավագույն տասնյակը եզրափակած հունահռոմեական ոճի ըմբիշ Մովսես Կարապետյանն էլ Եվրոպայի առաջնությունում բրոնզե մեդալ նվաճեց:

Շնորհավորելով Հայաստանի 10 լավագույն մարզիկներին, գալիք մրցաշրջանում նրանց եւ մեր մյուս մարզաձեւերի ներկայացուցիչներին մաղթենք նորանոր, էլ ավելի ծանրակշիռ հաղթանակներ միջազգային մրցասպարեզներում: Նշենք, որ լրագրողներն ընդհանուր առմամբ հարցաթերթիկներում նշել են միջազգային մրցասպարեզներում մեդալների արժանացած 20 մարզիկ-մարզուհիների ազգանուններ:

ՀԱՐՑՈՒՄ

Լավագույն մարզուհին Կապրիատին է

Տարեմուտին լրատվական տարբեր գործակալություններ, թերթեր ու ամսագրեր զանազան հարցումներ են կատարում՝ որոշելու տարվա լավագույն մարզիկներին: Նման մի հարցում էլ անցկացրել է «Ռոյթեր» գործակալությունը, որի արդյունքում տարվա լավագույն մարզուհի է ճանաչվել ամերիկացի թենիսիստուհի Ջենիֆեր Կապրիատին: Հարցմանը մասնակցել են 31 երկրների թերթերի եւ ամսագրերի 40 խմբագիրներ: Կապրիատին վաստակել է 61 միավոր եւ զգալիորեն առաջ անցել 2–3-րդ տեղերը 27 միավորով բաժանած թենիսիստուհի Վինուս Ուիլյամսից եւ թեթեւաթլետ Մերիոն Ջոնսոնից: Չորրորդ հորիզոնականը զբաղեցրել է խորվաթ դահուկորդուհի Յանիցա Կոստելիչը:

Կապրիատին ընթացիկ մրցաշրջանում գերազանց ելույթներ ունեցավ՝ դառնալով «Մեծ սաղավարտի» շարքի 2 մրցաշարերի հաղթող: Հիշեցնենք, որ պրոֆեսիոնալ թենիսիստների ասոցիացիան Կապրիատիին հռչակել էր այս տարվա աշխարհի չեմպիոնուհի:

Որոշվեց հավաքականներին հատկացվելիք գումարի չափը

Ցյուրիխում կայացած ՖԻՖԱ-ի գործկոմի արտահերթ նիստում հաստատվեց աշխարհի առաջնության մասնակից հավաքականներին տրվելիք գումարների չափը: Այսպես, մրցաշարին նախապատրաստվելու համար յուրաքանչյուր հավաքականին տրվելու է 1 մլն շվեյցարական ֆրանկ (մոտ 600 հազար դոլար): Նախնական փուլի յուրաքանչյուր խաղի համար հավաքականը կստանա 1,5 մլն ֆրանկ: Այսպիսով, խմբային մրցաշարի մասնակից 32 հավաքականներից յուրաքանչյուրը կստանա 5,5 մլն ֆրանկ կամ 3,3 մլն դոլար: 1/8 եզրափակիչ մտնելու համար լրացուցիչ կտրվի 1,6 մլն ֆրանկ, քառորդ եզրափակիչ՝ 1,8 մլն ֆրանկ: Կիսաեզրափակիչ մտած հավաքականներից յուրաքանչյուրը կստանա եւս 2 մլն ֆրանկ: Նույն չափի գումարով կավելանա 3-րդ տեղի համար մրցավեճի բռնված հավաքականների հոնորարը: Եզրափակիչում պարտված թիմը որպես փոխհատուցում կստանա եւս 2,25 մլն ֆրանկ, իսկ չեմպիոնը՝ 2,5 մլն ֆրանկ: Այսպիսով, աշխարհի չեմպիոնի կոչմանն արժանացած թիմը կարող է վաստակել 13,4 մլն ֆրանկ կամ 8,04 մլն դոլար: Բոլոր 32 թիմերին վճարվելիք ընդհանուր գումարը կկազմի 232,75 մլն ֆրանկ: Բացի դրանից, ՖԻՖԱ-ն կփոխհատուցի մրցավայր մեկնելու հետ կապված թիմերի ծախսերը՝ ավիատոմսերի արժեքը հաշվելով բիզնես-կարգով:

Հարկ է նշել, որ Ֆրանսիայի աշխարհի առաջնության համեմատ հավաքականներին վճարումների ընդհանուր գումարի չափն ավելացել է 1,5 անգամ: Ազգային ֆեդերացիաներին հատկացվելու է 1,5 մլն շվեյցարական ֆրանկ: Բացի այդ, 13 մլն ֆրանկ ՖԻՖԱ-ն հատկացնելու է խաղերի անվտանգությանն ուղղված միջոցառումներին:

ՖԻՖԱ-ի գործկոմի նիստին մասնակցած ՌԴ ֆուտբոլային միության նախագահ Վյաչեսլավ Կոլոսկովը նշել է, որ մասնակից երկրները ձգտում էին ՖԻՖԱ-ից ավելի խոշոր չափի պարգեւավճարներ ստանալ, քանի որ այդ կազմակերպության բյուջեն 1 մլրդ 200 մլն դոլար է: Սակայն ՖԻՖԱ-ի նախկին մարկետինգային գործընկեր ISL ընկերությունը սնանկացել էր: Ինչ վերաբերում է աշխարհի առաջնության եզրափակիչի ուղեգիր նվաճելու համար Ռուսաստանի հավաքականին Կոլոսկովի խոստացած 1 մլն դոլարին, ապա այդ գումարը կտրվի փետրվարի 23-ին Դուբլինում Իռլանդիայի հավաքականի հետ ընկերական խաղից առաջ:

Մալդինին կգլխավորի Պարագվայի հավաքականը

«ANSA» ինֆորմացիոն գործակալության հաղորդագրության համաձայն, իտալացի մասնագետ Չեզարե Մալդինին հաստատել է, որ պատրաստ է գլխավորել Պարագվայի հավաքականը ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունում: Մալդինին անցյալ տարի ժամանակավորապես մարզեց «Միլանը», երբ գլխավոր մարզչի պաշտոնից հեռացվեց Ալբերտո Զակերոնին: Հիշեցնենք, որ Մալդինին գլխավորում էր Իտալիայի հավաքականը, որը 1998 թ. Ֆրանսիայում հասավ մինչեւ քառորդ եզրափակիչ՝ 11 մ հարվածներով զիջելով առաջնության կազմակերպիչներին:

Մալդինին գտնում է, որ Պարագվայի հավաքականը գլխավորելն իր մարզչական գործունեությունում կարեւոր եւ առաջընթաց քայլ է: Նա մտադիր է Ծննդյան տոներից հետո մեկնել Պարագվայ՝ պայմանագիր կնքելու: Միակ արգելակող հանգամանքն այն է, որ Մալդինին ցանկանում է օգնական վերցնել Անտոնիո Կաբրինիին: «Յուվենտուսի» նախկին պաշտպանը վերջերս հեռացվել է Իտալիայի առաջնության «B» սերիայի մրցաշարի մասնակից «Կրոտոնա» թիմի գլխավոր մարզչի պաշտոնից, ուստի նրա թեկնածությունը շատերի դժգոհությունը կարող է առաջ բերել: Կաբրինին 1982 թ. Իտալիայի հավաքականի հիմնական կազմում էր եւ դարձավ աշխարհի չեմպիոն: Երեւի շատերն են հիշում, որ նա եզրափակիչ խաղում ԳՖՀ-ի հավաքականի դարպասին նշանակված 11 մ հարվածը չկարողացավ իրացնել, թեեւ դա չազդեց վերջնական արդյունքի վրա: Այդ խաղում իտալացիները հաղթեցին 3-1 հաշվով:

Ռումինացի ռմբարկուն «Ջենոայում»

Ռումինիայի առաջնության լավագույն ռմբարկու, Բուխարեստի «Դինամոյի» հարձակվող Ադրիան Միխալկեն 3,5 տարով պայմանագիր է կնքել իտալական «Ջենոա» ակումբի հետ: 26-ամյա ֆուտբոլիստը, որը Սլովենիայի հետ անցումային խաղում իր նորամուտն էր նշել Ռումինիայի հավաքականի կազմում, դարձավ իտալական առաջնությունում ռումինացի 6-րդ խաղացողը: Ի դեպ, «Ջենոայում» խաղում է նրա հայրենակից Կոդրյան: Ֆուտբոլիստի տեղափոխման համար ռումինական ակումբը որպես փոխհատուցում կստանա 1 մլն եվրո:

Պլամեն Մարկովը բուլղարացիների նոր մարզիչ

44-ամյա Պլամեն Մարկովը նշանակվել է ֆուտբոլի Բուլղարիայի հավաքականի նոր գլխավոր մարզիչ: Նա այդ պաշտոնում փոխարինեց 2 ամիս առաջ հավաքականից հեռացված Ստոյչո Մլադենովին, որի գլխավորությամբ բուլղարացիներն ընտրական մրցաշարի վերջին խաղում 0-6 հաշվով ջախջախիչ պարտություն էին կրել չեխերից: Մինչ այդ Մարկովը մարզում էր Բուլղարիայի 2-րդ դիվիզիոնի «Վիդիմա-Ռոկովսկի» թիմը, որն առաջին շրջանից հետո ընթանում է 4-րդ տեղում:

Մարկովը ժամանակին հանդես է եկել ֆրանսիական «Մեց» ակումբում: Հավաքականի գլխավոր մարզչի մյուս թեկնածուներն էին Դիմիտար Պենեւն ու Դիմիտար Դիմիտրովը:

ՃԱՊՈՆԻԱ.

Բրազիլացիների պահանջը մերժվեց

Ճապոնիայում մեծ սկանդալ է հասունանում Հիրոսիմայի իշխանությունների՝ Բրազիլիայի հավաքականին հրավիրելու եւ վերջինիս կողմից ծախսերի փոխհատուցման համար 4 մլն դոլար պահանջելու պատճառով: Ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությանը նախապատրաստվելու համար Հերոսիմայի իշխանությունները դիմել էին Բրազիլիայի հավաքականի ղեկավարությանը՝ առաջարկելով մարզումներն անցկացնել իրենց մոտ: Այդ մասին նախնական համաձայնություն էր ձեռք բերվել, չնայած խմբային մրցաշարի հանդիպումները բրազիլացիներն անցկացնելու են Հարավային Կորեայում: Սակայն հետագայում բրազիլացիները հրավիրող կողմից 4 մլն դոլար գումար էին պահանջել ճանապարհածախսի փոխհատուցման համար:

Բնականաբար, Հերոսիմայի քաղաքապետարանը մերժել է բրազիլացիների պահանջը: Նաեւ հարց էր բարձրացվել, թե արդյոք իրավունք ունեի՞ն բրազիլացիները փող պահանջել: Չնայած այս աղմկոտ պատմությանը, ճապոնական որոշ քաղաքներ արդեն համաձայնություն են ձեռք բերել մի քանի հավաքականների հետ: Օրինակ, Իռլանդիայի հավաքականին առաջարկվել է կես միլիոն դոլար, Էկվադորին՝ 1,5 մլն դոլար:

Ժունինյոն ցանկանում է վերադառնալ Եվրոպա

Բրազիլիայի հավաքականի խաղացող Ժունինյոն, որը մասնակցեց Վենեսուելայի ընտրանու հետ վճռորոշ հանդիպմանը, ցանկանում է կրկին Եվրոպա վերադառնալ: 28-ամյա հարձակողական ոճի կիսապաշտպանը ներկայումս հանդես է գալիս բրազիլական «Վասկո դա Գամա» թիմում եւ վճռել է առաջիկա 2-3 մրցաշրջաններն անցկացնել եվրոպական որեւէ ակումբում: Ըստ նրա, ամենահարմար թեկնածուն անգլիական «Միդլսբրո» ակումբն է: Ի դեպ, հենց այս թիմում 1995 թ. առաջին անգամ դրսեւորվեց Ժունինյոյի ֆուտբոլային տաղանդը: Նրանից ընդամենը մի քանի խաղ պահանջվեց, որպեսզի դառնա անգլիացի ֆանատների կուռքը: Բայց շուտով նա գայթակղվեց նոր առաջարկով եւ մեկնեց Իսպանիա, որտեղ, սակայն, ոչնչի չհասավ: Այնուհետեւ Ժունինյոն կարճ ժամանակով կրկին հանդես եկավ «Միդլսբրոյում», որից հետո վերադարձավ հայրենիք:

Անգլիական ակումբի ղեկավարները գուցե դեմ չլինեն Ժունինյոյի 3-րդ վերադարձին, մանավանդ որ ներկայումս թիմը մրցաշարային աղյուսակում տեղ է զբաղեցնում ստորին հորիզոնականներում: Հարցը նրանում է, թե արդյոք բրազիլական ակումբի ղեկավարները կհամաձայնե՞ն վաճառել Ժունինյոյին, որը ներկայումս լավ մարզավիճակում է:

Բաժինը վարում է ԱՐՈՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

JOB DESCRIPTION

SENIOR ANALYST/ASSOCIATE BANKER-YREVAN RESIDENT OFFICE

DUTIES AND RESPONSIBILITIES

Under the supervision by the Head of Office:

■ **Project Identification and Screening:** Participate in the promotion of Bank activities and contribute to project identification and generation, identity, review and screen investments proposals; when appropriate, assist clients with business plan preparation.

■ **Project Processing:** Process projects in accordance with the Bank's investment operation cycle, participate and assist in financial, technical, legal and environmental due dilligence; in particular, undertake credit, financial and economic analysis of private and public sector projects including production of cash flow projections and in-depth analysis of financial statements provided by client; gather required complementary data and information; contribute to preparation of project documentation; liaise with clients, local authorities, EBRD sector teams and support units and other parties as required.

■ **Project Monitoring:** Undertake the monitoring of exisiting Bank investments; monitoring of project implementation and operation, loan administration; preparation of monitoring reports based on meetings with clients, site visits, financial review, etc.

■ **Other Assignments:** Undertake any other assignment that may be given by senoir staff, such as contributing to the preparation of briefs and strategy documents, interpretation and translation.

PRINCIPAL SKILLS

■ **Accountancy and Credit Analysis Skills:** Ability to interpret accounts, understanding of accounting principles and practice of credit analysis.

■ **Financial Analysis Skills:** Ability to design financial models and to participate in the financial engineering and structuring of investment projects.

■ **Analytical Skills:** Ability to analyse macro-economic situation, sector and market trends, legal framework, other background information; report writing skills.

■ **Communication Skills:** Excellent written and oral communications skills in English, Armenian and Russian; strong negotiation skills.

■ **Computer Literacy:** Conversant with word-processing and spreadsheet packages and financial analysis models.

■ **Team Player:** Ability to work within a team and meet tight deadlines.

■ **Personality:** Integrity and impeccable behaviour towards clients and co-workers.

EDUCATIONAL BACKGROUND AND PREVIOUS EXPERIENCE

- Good degree preferaply in economy/finance or equivalent qualification
- Minimum two relevant work experience.

Please mail applications with CVs to: wittea@ebrd.evn.com or
EBRD RO Yerevan
20 Marshall Bagramian Avenue, apt. 1
Tel: 540425/26 Fax: 540430
Attn: Mr. Alexander Witte
Head of Office

Հայտարարություն

ARMENTEL

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ «Նոր Նորք» թաղամասում թվային ԱՀԿ-ի համար նախատեսված շենքի կառուցման համար:

Այն կազմակերպությունները, որոնք ցանկանում են մասնակցել մրցույթին, պետք է

■ ունենան տվյալ աշխատանքների կատարման համար պահանջվող պետական լիցենզիաներ,

■ գրանցված լինեն պետական ռեգիստրում:

Մրցույթի անցկացման պայմանները եւ աշխատանքային ծավալները շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով.

Արմենտել ՀՉ, Սիարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ. 28 70 66:

Առաջարկի հետ միասին մասնակիցները պետք է ներկայացնեն բանկի կողմից թողարկված երաշխավորագիր /մասնակցության համար/: Մասնակցության երաշխավորագրի մանրամասները նշված են մրցույթի հրավերի համապատասխան կետում:

Առաջարկների ներկայացման վերջին ժամկետը 2002 թ.-ի հունվարի 4-ը, ժամը 12:00-ն:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Հայտարարություն

ARMENTEL

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ աշխատանքների անվտանգությունն ապահովող միջոցների (հատուկ հագուստ, հատուկ կոշիկ) մատակարարման համար:

Մրցույթի անցկացման պայմանները, ինչպես նաեւ պահանջվող ապրանքների տեխնիկական մասնագրերը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով.

Արմենտել ՀՉ, Սիարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ. 28 70 66:

Առաջարկները պետք է ներկայացվեն վերոհիշյալ հասցեով մինչեւ 2001 թ.-ի դեկտեմբերի 28-ը, ժամը 12:00-ն:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Հայտարարություն

Բոլոր քաղաքացիներին եւ կազմակերպություններին. քաղ. Արմեն Հովհաննեսի Իգիթյանի ծնված 14.05.1964 թ., վերջին հայտնի հասցեն ք. Երեւան, Ա. Տիգրանյան 53 շ., բնակ. 37 գտնվելու վայրի մասին տեղեկություններ ունենալու դեպքում զանգահարել Արաբկիր եւ Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքների առաջին ատյանի դատարան 24-01-61 հեռախոսահամարով:

Աճուրդի հայտարարություն

Մաշտոցի պող. կենտրոնական մասում վաճառվում է օրիգինալ դիզայնով կապիտալ նորոգված մոտ 1000 քմ առեւտրային եւ հանրային սննդի տարածք: Մեկնարկային գինը համարժեք է 494.000 ԱՄՆ դոլարին: Աճուրդը կայանալու է 27.12.01 թ. Թեքեյան կենտրոնում: Աճուրդը հայտարարվել է 27.11.01 թ. պաշտոնական ծանուցմամբ «Ազգ» թերթում: Մանրամասների համար դիմել «Հարությունյան եւ գործընկերներ իրավաբանական գրասենյակ» ՍՊԸ, հեռ. 559501, ֆաքս. 400749, auction@legal.am:

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 528986

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստոմյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112, (09) 429412

Ասպեկ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ե. Քոչար 21/1, բն. 37
Հեռ.՝ 571218

Արժեթղթեր Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 525801, 581578

Ատրոքոմ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ. Լուսավորչի 45ա
Հեռ.՝ (051) 40297

Ալս Էդվուդի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 524357, 151820

Ինվեստեն ՓԲԸ
ք. Երեւան, Զաքյան 8, բն. 30բ
Հեռ.՝ 567767, 582478, 562404

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ազատամարտիկների 7
Հեռ.՝ 569680, 526417

Նորդ-Վեստ-Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 247
Հեռ.՝ (041) 30868

Մ.Գ.Ա. ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (051) 23109

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/ 26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778

Վիքինգ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805

Յունիոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

ՀԵՏԱՔՆՆՈՂ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Դիմեք «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն», երբ պաշտոնյաները չեն պատասխանում Ձեր դիմումներին:

Հասցե. ք. Երեւան, Դեղատան փ. 4, բն. 1ա
Հեռ. (3741) 524105, 529240
Էլ. փոստ shushan@internews.am

Armex

Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

2001 թ. դեկտեմբեր 21-ի առեւտրային նստաշրջան

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

Թողարկող Issuer	Համ. ABBR	Ցուցակ Listed	Գնում* Bid: լավագույն գին Best price	Գնում* Bid: միջ. կշռ. գին Avg. price	Գնում* Bid: քանակ Total qnt.	Վաճառք* Ask: լավագույն գին Best price	Վաճառք* Ask: միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառք* Ask: քանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: նվազ. գին Day low	Կատարված գործարքներ Transactions: առավ. գին Day high	Կատարված գործարքներ Transactions: միջ. կշռ. գին Avg. price	Կատարված գործարքներ Transactions: փոփ.% Avg%	Կատարված գործարքներ Transactions: ծավալ (հազ. դրամ) Volume
ՉԱՓԻՉ-1 (ԱՇՏԱՐԱԿ)	ACHI	B											
ԱՐԱԳԱԾ ԲԱՄԲԱԿԱԳՈՐԾ. ԱՄ	AGBM	B											
ԱՅՐՈՒՄԻ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ ԳՆ	APAH	B											
ԱՊԱԿԵԿՈՒՅՐԻՉ	APAK	B											
ՀԱՅ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐԻ ԸՆԿ.	ARBC	B											
ԱՐԴԻՆ ԷԼ.ՄԵԽ.ԳՆ (ՎԱՆԱՁՈՐ)	ARDV	B											
ԿՈՆՅԱԿԻ ԱՐԱՔՍ Ֆ/Ա	ARKF	B											
ԱՐՇԱԼՈՒՅՍ	ARSL	B											
ԱՐՏԵՔՍ	ARTX	B											
ԱՐՓԱ-ՍԵՎԱՆ	ASEV	B	1,000.0	1,000.0	1								
ԱՍՏՎԱԾԱՏ (ԱՐԹԻԿ)	ASTM	B											
ԱՎՏՈՄԱՐԵԳՈՒՅԱՏՈՐՆԵՐԻ ԳՆ	AVAG	B											
ԱՎԻԱՀԱՄԱԼԻՐ	AVHM	B	90.0	90.0	60								
ԱՎՏՈՊԵՌՆԻՉ	AVTB	B	600.0	600.0	10								
ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱ ԳՆ	AVTM	B	300.0	300.0	1								
ԻՋԵՎԱՆԻ ԲԵՆՏՈՆԻՏ Կ/Տ	BENT	B											
ԲՀԵՄ ՊԼԱՍՏ	BHSP	B											
ՉԱՐԵՆՑ. ԳՈՐԾԻՔԱՇԻՆ. ԳՆ	CHGG	B											
ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ	CPMT	B											
ԴԻԼԻՋԱՆԻ ԱՐՏ. ՋՐ. ԱԿ	DAJK	B											
ԴԱՍՏԱԿԵՐՏԻ ԲՈՒԺՍԵՐ. ԳՆ	DBJG	B											
ԴԻԼԻՋԱՆԻ ԱՌՈՂՋ. ՀՆ	DJAH	B											
ՁՈՒԼԱԿԵՆՏՐՈՆ	DZKT	B											
ԷԼԵԿՏՐԱՃՇԳՐԻՏՍԱՐՔ	ECHS	B											
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՍԱՐՔԱՇԻՆ. ԳՆ	ECSG	B											
ԵՐ. ԷԼԵԿՏՐԱՇԱՐԺԻՉՆԵՐԻ ԳՆ	EELJ	B											
ԵՐՖՐԵԶ	EFRZ	B	1,400.0	1,400.0	3								
ԵՐ. ՀԻԴՐՈՀԱՂՈՐԴԱԿ ԳՆ	EHHG	B											
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՆ	EJWG	B											
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ-7	EKB7	B											
ԵՐ. ԿԱՇՎԵ ԳԱԼԱՆՏԵՐԵԱՅԻ Ֆ/Ա	EKGF	B											
ԵՐ. ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԳՆ	EKOG	B				900.0	900.0	33					
ԷԼԵԿՏՐԱԱՊԱՐԱՏ	ELAP	B	470.0	470.0	10								
ԷԼԵԿՏՐՈՆ	ELEK	B											
ԷԼԵԿՏՐԱՄՈՆՏԱԺ	ELMJ	B											
ԷԼԵԿՏՐԱՍԱՐՔ	ELSQ	B											
ԵՐ. ԼՈՒՍԱՏԵԽՆԻԿԱ	ELUS	B											
ԵՂՎԱՐԴԻ ՄԱՐԳԱԿՈՉԻԿՆԵՐԻ Ֆ/Ա	EMKFCO	B	500.0	500.0	100								
ԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	EMQR	B											
ԵՀԱՄ	EMTA	B											
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՊԼԱՍՏՄԱՍ. ԳՆ	EPLG	B											
ԵՐԱԶ	ERAZ	B											
ԵՐ. ԺԱՄԱՑՈՒՅՑԻ ԳՆ	ERJG	B	1,350.0	1,350.0	20								
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B											
ԵՐ. ՇԱՄՊԱՅՆ ԳԻՆԻՆԵՐԻ ԳՆ	ESHG	B											
ՄԱՍԻՍ ԾԽԽ. ԳՆ (ԵՐԵՎԱՆ)	ETCG	B											
ԵՐ. ՏԵԽՆՈԼՈԳ. ՍԱՐՔ.ԵՐԻ ԳՆ	ETXS	B											
ՎԻՆ ԱՖ (ԵՐԵՎԱՆ)	EVAF	B											
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՆ-1	EVGI	B											
ԱՆԻՎ	GANV	B											
ԳԱՌՆԻ	GARN	B											
ԳՈՐԻՍԻ ԳԱՄՄԱ	GGAM	B											
ԳԵՂԱՄԱ	GGMA	B											
ԳՅՈՒՄՐԻԻ ՄՍԻ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ Կ/Տ	GMPG	B											
ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ	HAGB	B											
ՀԱՃԱՐԻՉ	HASH	B	100.0	100.0	3,180								
ՀԱՅՏԻՍ	HATC	B											
ՀԱՅԾԽԱԽՈՏ	HATS	B	1,400.0	1,400.0	30								
Հ ԵՂ. ՀԱՅԱՍ ԳՈՐԾ	HEHG	B	450.0	450.0	10								
ՀԱՅԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	HELM	B											
ՀԱՅԿԱԲԵԼ	HKBL	B											
ՀԱՅՔԻՄՄԵՔԵՆԱ	HQMQ	B											
ՀԱՅՔ ՇԻՆԱՆՅՈՒԹ	HSHN	B											
ՋԵՐՄՈՒԿ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՐԻ ԳՆ	JHJG	B	1,000.0	1,000.0	20								
ԿԱՇԻ	KASH	B											
ԿԱՄՈՒՐՋՇԻՆ	KMSH	B											
ԿՈՆԵԿՏ	KNET	B											
ԿԱՆԱԿԱ	KNKA	B											
ՌԵԼԵ ԳՆ (ԿԱՊԱՆ)	KREL	B											
ՄԱՔՈՒՐ ԵՐԿԱԹԻ ԳՆ	MQER	B											
ՄԱՐՏՈՒՆԻՇԻՆ	MRSH	B							5,000.0	5,000.0	5,000.0		105.0
ՄԵՐՁՄՈՍԿՎԱՅԱՆ	MSKV	B											
ՄԱՍԻՍ ՏԱՓԱԿ	MSTB	B											
ՄԵՏՇԻՆ	MTSH	B											
ՆՈՒԲԱՐԱՇԵՆԻ ՏՐԻԿՈՏԱԺԻ Ֆ/Ա	NBTF	B											
ՆԵՅՐՈՆ	NERN	B											
ՊԼԱՍՏԻԿ	PLAS	B											
ՊԵՐ. ՄՍԻ. ԳԻՆԵԿ ԿԵՆՏՐՈՆ	PMGK	B											
ՓՈՔՐԻԿ ՆԱԻՐԻ	PORN	B											
ՌԱՍՏՐ ԳՆ	RSTR	B											
ՌԵԶԻՍՏՈՐ	RZTR	B											
ՍԵԼԵՆԱ	SELN	B											
ՇԻՆԱՄԵՔԵՆԱՆՈՐՈԳՈՒՄ	SHMN	B											
ԵՐ. ՇՈՒՇԱՆ ՏԵՔՍՏԻԼ Կ/Տ	SHTK	B											
ԿԱՏԱՐՈՂ ՍԱՐՔ. ԳՆ	SKSG	B							1,000.0	1,000.0	1,000.0		33.0
ՍԻՍԻԱՆ	SSKN	B											
ԻՆՏԵՐՏՍԱԼԱՆ ԳԱԶ	STAN	B											
ՏԱՍՊ	TASP	B											
ՏԱՎՐՈՍ	TAVR	B											
ՈՒԿՐԱՇԻՆ	UKSH	B											
ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԲԱՆԿ	UNBK	B											
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԿՈՆՅԱԿԻ Ֆ/Ա	VAKF	B											
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԷԼԵԿՏՐԱՎԱԿՈՒՈՒՄ ԳՆ	VEVG	B											
ՎԱՐՇԻԿ	VSHK	B											
ՎԻՏԱՄԻՆՆԵՐԻ ԳՆ	VTMG	B											
ԵՐԵՎԱՆ ԿԱՐԻԹԱ	YKHQ	B				8,000.0	8,000.0	1,000					
ԵՐ. ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ ԳՆ	YPHG	B											
ԵՐ. ՌԵԼԵԻ ԳՆ	YRLE	B											
ԶԱՆԳԵԶՈՒՐԻ ՊՂՆՁԱՄՈԼԻԲԴԵՆԱՅԻՆ	ZNGP	B											

Ay. տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

© Armex

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 18. 12. 2001 Գինը՝ 100 դրամ